

ČESKÁ ŽENA

ČASOPIS VĚNOVANÝ ČESKÝM KATOLICKÝM
ŽENÁM A DÍVKÁM V AMERICE.

ROC. (VOL.) XXVIII. 4. DUBNA (APRIL) 1936.

ČÍSLO (NO.) 819.

Adresa: "ČESKÁ ŽENA", 1611 South 11th St. ST. LOUIS. MO.

Česká Žena

Published Weekly
Devoted to the interest of Czechoslovak
Catholic Women in America.

Published by the . . .
BOHEMIAN LITERARY SOCIETY
of St. Louis, Mo.

— Předplatné: —

Pro Spojené Státy \$2.75
Do Evropy a Kanady
a v St. Louis, Mo., poštou..... \$3.25

Adresa: — Address:
"ČESKÁ ŽENA"
1611 South 11th St. St. Louis, Mo.

29.—Neděle—Eustach, op.; Viktorin.
30.—Pondělí—Kvirin; Regulus; Kamil.
31.—Úterý—Kornelia; Benjamin; Balbina.

Duben - April.

1.—Středa—Štěpán; Viktor; Hugo.
2.—Čtvrtek—František z Paul; Titus.
3.—Pátek—Bolesné P. M.; Richard.
4.—Sobota—Isidor, b.; Theodul; Plato.

Po Sedmi Létech Utrpení

Frank Arvay ze Stephentown Center, N. Y., píše: "Po sedm let trpěla moje žena revmatickými bolestmi. Bolesti měla v nohou a kolenech. Užívala všemožné léčivé prostředky, ale žádný z nich ji nepomohl. Od té doby co užívala Dra. Petra Hoboko a Léčivý Olej Liniment, bolest zmizela." Hoboko a Léčivý Olej Liniment jsou dva léčivé prostředky, které byly používány s pozoruhodným zdarem, čtyřmi generacemi třicet lidí. — Nejsou prodávány v lékárnách; můžete si je opatřit pouze od oprávněných místních jednatelů. — Pro informace pište Dr. Peter Farhney and Sons Co., 2501 Washington Blvd., Chicago, Ill.

Něco o dlužích o odběratelích.

Jistý řečník v jistém velkoměstě hovořil na schůzi o dlužích. Vyzval přítomné, aby povstali všichni ti, kteří platí poctivě své dluhy. Samosebou se rozumí, že povstali všichni přítomní, až na jednoho ubohého muže, který zůstal sedět. "Nuže, nyní necht' povstanou všichni ti, kteří svých dluhů neplatí," zvolal řečník. — Ubohý muž namahavě vstal. "Čím to, příteli, že neplatíte svých dluhů?" otázal se řečník. "Vydával jsem noviny, ale byl jsem nucen jejich vydávání za-

stavit, poněvadž všichni ti, kteří dříve povstali, byli mými odběrateli." — Nežustávejte proto dlužní předplatné, aby se vás netýkala slova ubohého muže.

Není nad chytrost! V Užhorodě je trh. Na tržišti stojí Onufrij a nabízí ke koupi ovčí kožišiny. Má jich asi půl tuctu přehozených přes rameno. Těsně za ním stojí Ivan, ale bez kožišin. Ivan vytáhne z kapsy klubko rezných nití a jehlu. A v tlačenici přišel si konce Onufrijových kožišin na svůj vlastní kabát. A když se klubko lidí dalo v pohyb, přehodil si obratně kožišiny na svoje rameno. Onufrij zpozoroval zrádu a dal se do velikého nářku. Ivan mu pravil otcovským hlasem: "Mně se takového něco nemůže státi. Já si kožišiny vždycky přišiju na kabát."

Nebezpečný rodokmen. Domýšlivý a beztaktní šlechtic chtěl kdysi přivést do rozpaků slavného romanopisce Alexandra Dumase staršího, který pocházel z černošky. — "Nemýlím-li se, váš pan otec, generál, byl míšec?" — "Tak jest," odpověděl suše autor "Tří mušketýrů". — "A váš dědeček?" vyptával se dále šlechtic s drzým úsměchem. — "Můj dědeček byl černocho, pane hrabě," řekl klidně Dumas. — "A váš pradědeček, smím-li se ptát?" — "Hm, pradědeček byl opičák, milý pane!" zvolal Dumas, jemuž zatím došla trpělivost. "Víte, můj rodokmen končí totiž tam, kde vás začíná! . . ."

Rychlá obsluha. — Instalatér zvoní u bytu paní Kuklichové: "Jdu opravit tu sprech v koupelně." Paní Kuklichová se naň dívá s podivem. "Ale já vás přece neobjednala." — Instalatér: "Objednala mne paní Preclíková a musil jsem jí slíbit, že přijdu brzo." — Paní K.: "To je tedy možné, ale paní Preclíková zde již půl roku nebydlí." Instalatér rozlobeně: "Tak se podívejme, jak lidi dnes sekýrují, nejdřív na mne pospíchá a pak se vystěhuje před norem!"

Zná svého muže. Pan manžel čte noviny. Ženuška se k němu přituli, něco povídá a pak už se doopravdy zlobí: "Ale, Jindřichu vždyť ty mě vůbec neposloucháš;" — On: "A jak to víš?" — Ona: "Říkám ti, že budu potřebovat tisíc korun na ošacení, a ty k tomu jen kýváš!"

Na co je Nonat dobrá!

My používáme Nonat již přes 12 roků. Mast' ta vyléčila mě matce velice bolavou nohu. Můj muž si zle popálil prst s "Carbolic Acid." Jindy si zarazil ocelovou třísku hluboko pod nehet. Nonat prst vyléčila a třísku vytáhla. Nám se Nonat i při bolesti zubů velmi osvědčila. Jelikož dosti často cestujem, nikdy bez 1 neb 2 tyčinek té podivuhodné masti na cestu se nevydám. Proto mohu Nonat i jiným na rozličné bolesti doporučit. — Mrs. J. Janček, 12809 Corlett Ave., Cleveland, O. Vytéká-li z rány mnoho nečistoty, dává se náplast' víckrát než dvakrát denně. Na suché bolesti se nedává nová náplast, dokud první na těle drží. Pravá mast je s tímto Trade Mark—

Cena Nonat jest 50c a \$1, poštou 55c a \$1.05. Ptejte se vašeho lékárníka nebo jednatele, ale nic jiného neberte. — Píšte přímo na naši adresu:

MARIE LEIBLINGER & CO.
P. O. Box 285. Altadena, California
V Chicagu u p. Nanák, 1724 W. 18th Pl.
V Cleveland, O. u p. F. Krobůsek, 12718
Holborn Ave.

Cena Nonat Mount Holly Linimentu je 75c láhvička.

Zlatá Žíla

Zbavte se útrap a strastí jež toto zákeřné zlo způsobuje, používáním HEMROCOLU, jež svou utlačující a hojící působivostí má za účel, aby bolesti a nepříjemné pocity neodkladně zastavil a další vývin zlaté žíly znemožňoval. — Proč trpět když jest Vám umožněno používání tohoto vyzkoušeného prostředku v soukromí domova, bez nepřijemností, ztráty času a velkých výloh? — Ohlednejte si HEMROCOL prostřednictvím vašeho lékárníka, anebo zašlete 60c přímo nám, pro trubičku HEMROCOL, a cenným příkladem a obdržíte vše a podrobným návodem k používání obratem poštou.

ZDARMA! V tom případě že byste si přál jej předem zkusit, napište nám a zašleme Vám HEMROCOL bezplatně na zkoušku. Píšte na: Manford Co., 3806 Laclede (Dept. 67), St. Louis, Mo.

Nemocným cukrovkou poradíme jak lze příjemně léčiti tuto nemoc. Známkou na odpověď.

AVENAL-ZEMAN,
2-07 Astoria Blvd.
Astoria, New York City.

ČESKÁ ŽENA

ČASOPIS VĚNOVANÝ ČESKOSLOVENSKÝM ŽENÁM A DÍVKÁM
V AMERICE

Adresa: "Česká Žena", 1611 So. 11th Street, St. Louis, Mo.

Entered as 2nd Class Matter Oct. 2, 1908, at the P. O. at St. Louis, Mo., under the Act of March 3, 1879

ROC. (VOL.) XXVIII. ST. LOUIS, MO., 4. DUBNA (APRIL) 1936.

ČÍSLO (NO.) 819.

Dp. Arnošt' Oliva:

Poslední hodiny Spasitele.

TRPĚLA DUŠE JEŽÍŠOVA.

I největší bolesti tělesné snášíme snadněji, má-li duše svatý pokoj Boží. Tu máme klíč k tajemství, proč mnozí světci v největších bolestech zpívali a byli veselí; duše jejich neznaly bolesti a hořkosti. Spojují-li se s bolestmi tělesnými i bolesti duševní, dostupuje teploměr utrpení nejvyššího stupně nesnesitelnosti. To bylo u umírajícího Spasitele, s bolestmi tělesnými spojily se hrozná muka duševní. Nebyl ušetřen žádného utrpení. Duši skličují úzkost a bázeň, opovržení a opuštěnost; srdce naplňují skličenosť a smutek. — "Smutná jest duše má až k smrti", volá na počátku svého utrpení. — Ten pocit skličenosťi a smutku provází jej až do posledního dechu. — Co zavinilo tento pocit? Mnohé byly příčiny, dnes se zmíním jen o jedné. Duše Ježíšova byla smutná až k smrti nad věčnou záhubou přemnohých duší. Srdce jeho mučila myšlenka: "Jaký zisk z krve mé bude?" (Ž. 29, 10). V moře bolesti ponořeno tělo mé, — svíjím se bolestí, rád to vše trpím pro vysvobození lidských duší z muk pekelných, ale jaký zisk z krve mé? Přemnozí nebudou účastní plodů tohoto utrpení. Přemnozí nebudou proudem krve mé očištěni od hříchů svých. Poženou se v místa, kde "červ jejich neumírá a oheň nehasne" (Fr. 9, 43).

Jaký zisk z krve mé bude? Odpověď dává veliký počet lidí, kteří propadají věčné záhubě. Vševídnoucí oko umírajícího Spasitele vidělo obrovské zástupy lidí, kteří svou vinou nebudou spaseni, po-

něvadž nechtějí slyšeti o návratu k Bohu a odmítají prostředky milosti, drahocenné plody vykoupení. Těmto nešťastníkům platí slova: "Nadarmo jsem se pachtil, na prázdno, zbytečně sílu svou jsem strávil" (Is. 49, 4). Za všechny trpím nevýslovné bolesti, za všechny umírám na kříži, všem získávám "hojnou spásu" (Ž. 129, 7). — a mnozí přece se řítí do věčné záhuby. Nadarmo jsem se pachtil, zbytečně sílu svou jsem strávil. Vyčít'uješ velikou bolest božského Srdce z tohoto nářku? Tato veliká duševní bolest jest pochopitelná a odůvodněná.

Čím drahocennější nějaká věc, tím i bolestnější její ztráta; čím větší oběti k získání nějaké věci, tím i těžší odloučení. — Nejdrahocennější jest lidská duše; celý svět nemá té ceny, jakou má nesmrtelná duše! Proto i Kristus pro spásu duší přinesl nesmírné oběti: "nikoli porušitelnými věcmi, zlatem neb stříbrem, nýbrž drahou krví Ježíše Krista" (1. Petr 1, 18) jsme vykoupeni. Kdo dovede oceniti a spočítati všechny vzdechy jeho života, všechny slzy jeho, všechna slova, všechny rány jeho! A to vše pro spásu našich duší! Běda, bude-li duše naše mezi těmi, za něž Spasitel marně takové oběti přinášel!

Zcela jistě budeme náležeti k těm, za něž Kristus marně trpěl, žijeme-li ve stavu těžkého hříchu a v tomto stavu setrváváme. Uvědomíme-li si, jak hrozná by bylo věčné zavržení, kdybychom si museli stále vyčítati: Ježíš svou smrtí na kříži nebe nám otevřel a

my svou vinou se trápíme v pekle, pak jistě ihned učiníme pořádek ve svém svědomí! Tento pořádek učiníme, pokud svítí slunce "času příjemného", pokud jest "den spasení", neboť Pán přijde neočekávaně, v "hodinu, kterou nevíte" (Mt. 24, 43). Běda, třikráte běda, budeme-li v té chvíli nepřipraveni.

Duše Ježíšova byla zkormoucená pro nás, poněvadž nás nekonečně miluje. Tato veliká láska Ježíšova k duším zavinuje jeho duševní bolesti, když vidí a ví, že lidé ji neuznávají a ni i pohrdají, jest tedy duševní bolest Ježíšova bolestí zneuznané a zhrzené lásky. Jest to bolest hrozná! Otažme se nevěsty, co srdce pocít'uje, když ženich ji klame a ni pohrdá; tažme se matky, co říká srdce, splácí-li dítě všechny dary a oběti mateřské lásky chladem a nevděkem; tažme se vlastního srdce, co trpí, vidí-li, že oddanou lásku a všechny projevy a dary této lásky provázejí nevďek a nenávisť. Pocít'ujeme jistě bolest, vidíme-li hněv a nenávisť lidí, jimž jsme nikdy neublížili. — Bije-li nás ten, jemuž patřilo celé srdce naše, prohlubuje se duševní bolest a zvětšuje, stává se utrpením, které nedovedeme vyličiti. A to byl úděl Kristův na kříži! Jak miloval lidi a jaká odměna! Žádný ženich nemiluje tak své nevěsty, žádná matka svého dítěte, žádný seraf nemůže tak milovati, jak Kristus miloval nás. Projděme země, navštívme místa, kde křesťanská charita klade své oběti na oltář trpícího lidstva, prohledejme jasné prostory nebeské a nahlédneme do srdcí těch svatých, kteří

na zemi sloužili jen lásce bliženské, — nalezneme jistě mnoho a mnoho upřímné a veliké lásky, ale nikde nenalezneme lásky, která by se rovnala lásce Ježíšově k nám. "Větší lásku nemá nikdo nad tu, aby kdo položil život svůj za své přátele" (Jan 15, 13). Kristus dal život i za své nepřátele! Taková byla jeho láska! Všecko nám dal, všecko obětoval, poslední kapku krve vycedil, všecko jediné z čistě, nežistné lásky k nám. Mohl snad ještě něco učiniti, čeho neučinil? Více lásky nám už dáti nemohl. A jak odměňuje lid tuto lásku? Nenávisť, zuřivou nenávisť, která neustává ani ve smrti. Nejlepšího dobrodince, největšího přítele přibijí na kříž! a nedá mu pokoje ani na tom kříži! "Odplacuji se mně za dobré zlym, nenávisť za mou lásku" (Ž. 108, 5). Taková láska a takový nevďek čini

tento nářek pochopitelným.

Bolesti naše a bolesti Ježíšovy! Míváme veliké starosti, bolesti, utrpení, zármutek; dostavují se zklamání, nevďek, zneuznání; sklízíme věrolomnost, nevěrnost, posměch, potupu, nenávisť — to jsou jen třísky z Kristova kříže, — jen kapky z moře jeho utrpení. A to utrpení Páně zavinujeme i my! — Kolikrát jsme pohrdali jeho láskou pro zapověděný požitek, pro ukojení vášni! Každý těžký hřích je vzdor a neposlušnost a pohrdání Bohem. Duše křesťanská, uvědom si zlobu a následky těžkého hříchu, a pak jistě neodejdeš od obojru Ukřižovaného bez náležité lítosti nad svou věrolomností, nepouštíš domu Božího bez pevného předsevzetí hříchů se varovati jako jedovatého hada a zachovati věrnost svému Spasiteli až do smrti.

nazejtří nepřišla už do obchodu a za tři dny poté odjela, aby se k synovi už nevrátila. V té době s ním už vůbec nemluvila, ba, ani se nerozloučila; zanechala mu toliko dopis. Jeho obsah nebyl právě přívětivý. Mezi jiným psala:

"Dělej si teď, co chceš, ožeň se nebo se neožeň, mně je to jedno; — ale nezapomeň, že podle závěti svého otce jsi povinen dělit se se mnou o zisk z obchodu, který Ti otec odkázal. Dohovoř se s mým právním zástupcem."

Antonín tedy činil přípravy ke svému sňatku. Roztržka s matkou ho sice rmoutila, avšak na druhé straně si zase oddech, že bude pokoj, a on že dojde svého cíle.

"Uškrovníme se, Drahuško, vid' a Pán Bůh nás neopustí —" těšil ji i sebe. Horší bylo, že paní Hájková složila všechny Antonínovy věci do kufrů, poslala je do obchodu, propustila služebné děvče a — zamkla byt.

"Je mstivá a zlá!" usoudil zachmuřeně otec Sládek, ale jeho manželka byla hned ochotna převzít Antonínovy věci do úschovy a jeho i svou dceru třeba celý rok živiti, než si trochu pomohou. Zatím, než budou mít oddávky, Antonín může bydlet u její sestry, po svatbě u nich.

"Uprázdním pro mladé komůrku vedle kuchyně, tam přespí, a přes den mohou býti s námi, ve velkém pokoji," ustanovila. — Její bratr, kterému děti už odrostly, se pak nabídl, že Oldřicha, který chtěl býti učitelem, vezme k sobě a dá ho na své útraty vystudovat.

"Byla jsi hodnou dcerou naší matce, kterou jsi dochovala do její smrti, a my ti to se ženou teď oplatíme tím, že si vezmeme Oldřicha, když je tvoje rodina rozšířena o Drahuščinu manžela —"

"Vidiš, maminko, Pán Bůh nás neopustí, všechny dobré skutky dojdou odplaty; však ona se paní Hájková později zastydí a, až bude churava, vrátí se ještě ráda k Antonínovi. Potom jí Drahuška bude dobrá!" tvrdil otec Sládek. A nemýlil se ve svém předpokladu, třebaže zatvrzelost Antonínovy matky trvala déle jak tři roky, než se vrátila domů a udobřila se

JARO V JESENI

Napsala Anna Frusová.

Hádek a mrzutosti mezi paní Hájkovou a jejím synem Antonínem mnebylo konce. Antonín měl známost s milým a hezkým děvčátkem Drahuškou Sládkovou, poněvadž dívka však nemohla očekávat velkého věna, matka Hájková byla proti jejich sňatku. Pan Sládek měl kupecký obchod, v němž se jeho dcera čile otáčela, ale poněvadž její starší bratr studoval, mladší chtěl také na studie a po nich byly ještě dvě menší děti, rovnala se vydání Sládkových téměř jejich příjmům a nebylo lze ukládat.

"Dám Drahušce slušnou výbavu, ale peníze až někdy později. — Neošidím ji —" prohlásil otec.

Antonín minil, že bystrá, pilná Drahuška zanedlouho dokáže jeho matce, že neprohloupil, když se s ní oženil bez věna; avšak — mluv-

te s umíněnou ženskou!

Posléze paní Hájková pohrozila synovi, jestliže se s Drahuškou doopravdy ožení, že se od něho odstěhuje, ale — jak bylo psáno v závěti jejího manžela — třetinu čistého zisku z obchodu se střížným zbožím že jí vyplácet musí.

"Dům byl koupen z mého věna, je můj, a tedy se na něj můžeš těšit až po mé smrti!" pohodila umíněně hlavou. A byla zlá, nepřístupná, jako by její srdce bylo z kamene. Když se s Drahuškou sešli jednou při jakémsi zahradním koncertu a Antonín prosil matku, aby si přisedla k jejich stolu, paní Hájková uraženě odešla z koncertu. Bylo z toho v sousedství mnoho zbytečných řečí a doma poté mezi matkou a synem hrozná váda, po níž se paní Hájková rozhodla, že se od syna oddělí. Hned

synem i s Drahuškou.

Naléhavé životní otázky, kde budou Antonín se svou ženou bydlet a jak se budou stravovat, byly tedy vyřízeny, leč jednu velkou starost mladý Hájek měl přece jenom na srdci. Mrzelo ho, že bude nucen propustit ze závodu svoji sestřenku, Julii Pavlasovou, dceru po zemřelé sestře své matky. Před několika lety si ji jeho matka vzala k sobě, a nelitovala toho. Julie byla velice pilná, svědomitá a přičinlivá. Uměla pěkně šiti, vyšívati, a v obchodě dobře zastala svou tetu, která si zato mohla pohovět. Julie žila s nimi pohromadě, neměla velkou mzdu; ve svých prázdných chvílích mohla všem pro jejich zákazníky vyšívati prádlo, čímž si přivydělávala. — Její práci v obchodě zastane však nyní Drahuška, a proto Julii nepotřebuje. —

Oznámil ji to po jakémsi zdráhání, ale slíbil, že ji pomůže hledati nějaké vhodné místo. — Julie byla i hudebně vzdělána, uměla francouzsky, německy, vyznala se výtečně v ženských ručních pracích, a poněvadž měla vykonány zkoušky jako industriální učitelka, mohla jít i za vychovatelku. Raději by však byla šla k nějaké inteligentní dámě za společnicí.

A hle, než se nadála, vyskytlo se pěkné místo! Osamělá, výmožná dáma hledala přečitatelku a společnici. Požadovala, aby společnice uměla kromě němčiny a francouzštiny hráti také na klavír a trochu zpívat a vyznala se v ženských ručních pracích. Nabídky měly býti adresovány paní Labské, soukromnici ve Skřivanech.

Julie se přihlásila a byla pozvána, aby se přišla představit. Den nebyl přesně určen, jenom hodina, což bylo Julii velmi milé, neboť si myslela, bude-li pěkné počasí, že se na zpáteční cestě podívá do obce Výtoně, jež byla na těžce železniční trati o jednu stanici blíže Prahy. Z nádraží bylo však nutno podejít železniční viadukt a dáti se převézt přes Vltavu. Šla hned nazítří, neboť byl skutečně krásný, červnový den.

Město Skřivany bylo by snad navždy zůstalo malou obcí, kdyby

si v něm děd paní Labské nebyl zařídil velikou dílnu, jež časem vzrostla na továrnu. Jeho syn továrnu zvelebil a přeměnil v akciovou strojírnu, v níž bylo zaměstnáno veliké množství dělnictva, pro které akciová společnost vystavěla obytné domy. Někteří dělníci si ovšem postavili vlastní domky. Továrna založila ve Skřivanech blahobyť; malé obchůdky vzrostly zvětšeným odbytem, a bylo zařízeno i mnoho nových pěkných živností. Poněvadž pak bylo všude hodně dětí, rozšířili původní dvojtřídku postupně na pět tříd, za čas byla zřízena i škola měšťanská, potom hospodářská. Ze Skřivany měly blízko i voň, zařídil si tam kdosi také textilní továrnu, vznikaly i další podniky, a po čase vyrostla tam i pěkná čtvrť vilová.

V této vilové čtvrti bylo též obýdli paní Labské. Julie hledala vilu "Krasavu", až ji kterási babička s úsměvem ukázala na krásné stavení, podobající se zámečku. — Když Julie otevřela malá, mřížová vrátka, jež byla vedle veliké brány pro povozy zřízena pro chodce, užašla nad nádherným obrázkem, který se objevil jejímu zraku. — "Krasava" byla vystavěna na pěkném návrší, a vedly k ní od brány tři cesty, mezi nimiž byla parková zahrada. Zleva a zprava táhly se půvabnými oblouky široké cesty vozové, pískem posypané, prostředkem pak stoupalo do výše až téměř k podjezdu vily světlešedé žulové schodiště. — Bylo vždy asi po osmi stupních přerušováno pohodlnou, širokou pěšinou, a prostřed bezi branou a vilou byla nádherná, už z dále viditelná mramorová nádrž, z níž vysoko tryskal proud vody.

Podjezd "Krasavy" tvořil veliký baykon, spočívající na mohutných sloupech, a s balkonem splývalo jako rudý, řitící se vodopád množství krásných růží. Všude, kdekoli oko spočinulo, byla záplava růží, jež kvetly v keřích a v stromcích na rozmanitě upravených záhonech. I po zdech se pjal. Za vilou táhla se taktéž ještě terasovitě zařízená zahrada, v níž bylo několik loubí a docela nahoře

zasklená besídka, z níž byla do dálky krásná vyhlídka.

Julie s překvapením hleděla na všechnu tu krásu; zvláště ji uchvaloval soulad barev, který tvořilo světlé zdivo vily, kvetoucí růže, zeleň trávníku se skupinkami bříz, smrčků, stříbrných jedlíček, tisů i jiného stromoví.

Těsně u nádrže ležel mohutný novofoundlanský pes. Jeho mocná hlava se hbitě pozdvihla, když dole skřípla vrátka, jak je Julie otvírala. Vstal a šel jí v ústřety jako zdvořilý domovník. Dívka ho zprvu neviděla a proto se potom nemálo polekala jeho mohutného zjevu; ale když zavrtěl jako na pozdrav svým chvostnatým ohonem, vycítila, že ji neublíží. Vztáhla k němu tedy ruku. On ji zprvu jen očichal, ale poté nastrčil pod ni hlavu, jako by ji dával na srozuměnou, aby ho pohládila, načež, dívaje se jí v obličej, popošel několik kroků kupředu. Z toho, že se po ní stále ohlížel, Julie poznala, že je naučen uvádět přichozí k vile, a šla tedy za ním. Uvedl ji až k postrannímu vchodu, kde sám otevřel svou mohutnou tlapou dveře, čímž se rozezvučel elektrický zvonek a přivolal paní středního věku, které se Julie uklonila a představila.

"Česare, jdi zase a dávej pozor!" poroučela paní psovi, kterému se jaksi nechtělo zpět. Potom se obrátila k Julii, a když dívka pověděla, proč přichází, podala jí vřelou ruku a řekla, že je Kubátová, hospodyně paní Labské.

"Milostivá musila náhle odjet a vrátí se až k páté hodině. Chcete, slečno, posečkat?"

"Prosím!" uklonila se dívka a usedla blízko okna na židli, na kterou ji paní Kubátová ukázala. Chvilí obě mlčely, potom se paní otázala dívky po jejich rodičích.

"Nemám už rodičů —" odvětila teskně Julie, a na další otázky paní Kubátové vypravovala krátce o svém životě.

Je ze tří dětí nejmladší. Otec zemřel, když jí bylo patnáct let, a matka o neplné tři roky později. V té době byli již dávno oba její bratři ve světě; oba v Anglii, odkudž se dostali do Ameriky. —

Od matčiny smrti o nich neví — nehlásí se k ní už. Její otec byl ředitelem lihovaru; jednou ho jakási nešťastná spekulace tak rozrušila, že ho ranila mrtvice. Matka se potom utrápila. —

O tom, že po matčině smrti nebylo v domě vůbec peněz a že ona jen pomocí matčiných přátel mohla studovati roční kurs pro industriální učitelky, vůbec nemluví. Toliko na otázku, kde studovala, odpovíděla, že v Hradci Králové, v ústavě školských sester. —

"Neměla jsem v rukou vaše vysvědčení, slečno — ta si ponechala naše milostivá, ale zajímalo by mne vědět, čemu všemu vás ctihodné sestry vyučovaly —" pátala paní Kubátová. A Julča ji trpělivě vysvětlovala, že ženským ručním pracím; poněvadž ona však chtěla složit zkoušky na školu měšťanskou, učila se i interním předmětům. V první polovici roku je vyučovala ctihodná sestra Dionysie počtům, měřictví, kreslení, mluvnici, literatuře a naukám o látkách. Ve druhé polovině roku docházel k nim profesor z učitelského ústavu, kde všechny čekatelky byly ke konci školního roku také zkoušeny a kde dostaly i svá absolutoria.

"Jaké ruční práce jste v ústavě zhotovovaly?" tázala se dále paní Kubátová.

"Podle ustanovení školního řádu byly jsme koncem školního roku povinny odvésti čistě a bez chyby upletenou punčochu, vzorník pletený, háčkováný, síťovaný, a též vzorník patentních vzorů, potom rozličné síťové tvary, košíku a kabátek pro batolátko, a všechny druhy dámského i pánského prádla. Také jednu pokrývku vyšivanou bílým a druhou barevným hedvábím —"

"A jak jste to všechno zmožly?" divila se paní Kubátová.

"Musily jsme se přičinit!" usmála se Julie. A zase neřekla, že o těchto věcech pracovala poněvadž v noci, poněvadž každou její volnou denní chvíli využila nesevdomitá teta — —

"Odkud umíte francouzsky?"

"Měla jsem v dětství chůvu ro-

dem z Francie — otec si představoval mou budoucnost jinak a netušil, že mi dobrá znalost cizí řeči pomůže jednou ke chlebičku —" vysvětlovala Julie poněkud roztrpčeně.

Paní Kubátová si však snad ani nepovšimla trpkého tónu Juliiny řeči, neboť za jejich posledních slov naklonila hlavu, jako by sluchem zachycovala zvenčí jakési zvuky. Poté se dívka omluvila a odešla. Julie se za ní udiveně dívala, ale poněvadž sem zvenčí zahlehl náhle téměř ohlušující štěkot jako by celé psi smečky, pochopila, že branou prošel někdo, kdo se mohutnému jejimu strážci nelíbí.

Zakrátko však štěkot zmlkl. — Ale poněvadž se paní Kubátová nevracela, Julie rozvěřela knihu, kterou si přinesla, a četla v ní tak horlivě, že ani nepostřehla, jak ve vedlejší místnosti prudce někdo dveře přirazil, a jak se poté ve chvilce otevřely z prava od ní jedny z několika dveří a v nich se objevila žena. Vytrhla se ze čtení teprve tehdy, až za jejími zády zahřměl pohněvaný hlas:

"Vida, vy si tu pohodlně sedíte a čtete, a nás necháte čekat!"

Hrubý tón hlasu pohněval Julii, takže by už málem byla cosi příkrého odpověděla cizí dívce, která se v té chvíli směle postavila před ni. Mlčky povstala, ale jedva ji pohlédla do očí, poznala v ní jednu z četných spolucestujících z vlaku. — Dívka nebyla již právě mladá — ji však též poznala, poznala, rychle se obrátila a, když Julie sledovala její pohled, spatřila v jedněch dveřích dvě děvčata. V téže chvíli se však obě dala do hlasitého smíchu a, když se Julie vrátila pohledem k té, která ji prve tak ostře oslovila, spatřila, že na ni nezpůsobně ukazuje prstem.

"A podívejme se — princezna z vlaku, která jde tak jako my prosit o místo! Ale má je už asi jisté", ušklíbla se. Julie se nedovedla dále ovládnout.

"Styd'te se!" řekla tiše. — Po těch slovech zmlkly obě smějící se dívky. Jedna z nich však popošla k Julii a otázala se ji:

"Vzala vás ta bába také tak na

paškál, jako nás?"

Julie se zamračila:

"Tak byste, slečno, neměla mluvit! Ta paní je zde v místě a vyptávala-li se nás po našich vědomostech, jistě to nečinila pro svoje vlastní potěšení. Měla patrně příkaz od své dámy —"

"Prosím vás — jen se k vůli ní nerozbřečte!" utrhlo se na ni smělé děvče opovržlivě a, pohlédnuvši na svoje družky, vyřklo slova tak sprostá, že se Julie až zachvěla. Bezradně se rozhlédla po pěkně předsíni a potom se obrátila k nejbližším dveřím, jimiž vyšla. — Před nimi stál klidně mohutný hafan, jenž opět přátelsky zavrtěl ohonem a zdvihl k ní hlavu.

"Césare — ty jsi lepší než někteří lidé, vid'!" zahovořila Julie a teprve nyní, když se rozhlédla, poznala, že se ocitla na pěkném dvorku, jenž byl drátěnou mříží, upevněnou ve vysokých pilířích, rozdělen na dvě části. Ta z nich, na které stála, byla pěkně vydlážděna, ve druhé byly slepice a perličky. Pode dvěma pěknými morušovými stromy hrabal se houf kropicenatých slípek s kohoutem v kupce čerstvě pokosené trávy, kol úhledné nádrže vodní pak rozčileně pobíhala kvočna, strachující se o žlutavá kačátka, jež, nestarajíce se o svou starostlivou pěstounku, čile brázdila čistou vodičku. Mír a klid krásného, slunného dne spočíval i na tomto roztomilém koutě.

Julie se pokochala pohledem na tu prostou vesnickou idylku, lišící se tak velice od elegantní vily, ale v tom sebou trhla uleknutím. — Zmateně pohládila psa a vrátila se dveřmi, jimiž vyšla. V předsíni už nikoho nebylo, zato zvenčí slyšela čísi rozhorlený hlas, končící rozkazem: — "a pospěšte si! Máte právě čas k vlaku —!"

"A co ta princezna?" ozvala se kterási ze tří odcházejících dívek.

"Césare — doprovod' je!" zněla odpověď na drzou poznámku.

"Kdo to s nimi mluví?" přemítala Julie. Z jejího zadumání vyrušil ji hlas paní Kubátové:

"Myslím, slečno, že milostivá přijde hodně pozdě a že byste tedy mohla přijít raději zítra ráno. Jízdné vám ovšem bude nahraze-

no — —"

"Prosím! V kolik hodin?"

"Na tom nezáleží; milostivá by vás mohla přijmout už v osm hodin. Či máte nějaký důvod, pro který byste chtěla přijít v určitou hodinu?"

"Nerada bych se tu sešla s ostatními uchazečkami —" odpověděla Julie nesměle.

"Ach — ty sem už nepřijdou!" zasmála se hospodyně. Julie se jí uklonila a s ulehčením odcházela. César ji doprovázel, a když došli ku bráně, usedl na zadní nohy a sám od sebe jí podával packu. — Dívku to dojalo.

"Najdu-li tu nový domov, budeme spolu přáteli, vid'?" podotkla, jako by hafan byl člověk, — který se jí zalíbil svou sympatickou povahou. —

Stmívalo se. Nebylo sice ještě tak pozdě, ale od západu, z "Babiho kouta", vyvstal černý mrak, jenž způsobil to nenadálé šero.

Na dveře bytu Josefa Kolínského, továrního ponocného, kdosi nesměle zat'ukal, ale Karla Kolínská byla tak zabořena do svých myšlenek, že teprve třetí zaklepání ji probudilo z dum. Vstala, otevřela dveře a podívala se, kdo klepe, neboť u nich, ve Výtoni, skoro každý vcházel, aniž zaklepal. Na špinavém dvorku, těsně u jejich dveří, stála štíhlá, Karle neznámá žena.

"Jsem tu dobře u paní Kolínské?" tázala se.

"Prosím! Čeho si přejete?"

"Jsem Julie Pavlasova a přicházím se podívat na —"

"Ale — ale! To jsou k nám hosti! Tak jen špacírujou dál, slečinko —" zvala Kolínská. "Kdo by se byl nadál, kdo by se byl nadál. Slečinka si snad — pro pána krále! — nejde pro Julečka?" usmívala se, ale také se strchovala Karla Kolínská.

"Žel Bohu, paní Karlo — promiňte, že jsem vás tak nazvala! — nemohu si ještě vzít k sobě Julečka! Jdu se na něho jen podívat, poněvadž mám zde v blízkosti něco na práci!" odpověděla Julie a rozhlížela se pátravě po bytě, — snažíc se proniknouti šero pokoje. Kolínská rychle rozsvěcovala pe-

trolejovou lampu a při tom hovořila:

"I vždyť mě to jen těší, že slečna nezapomněla na moje jméno — ale, abyste se nelekla, Juleček doma není! Moje malá si ulovila někde spálu, a proto můj muž odvezl chlapečka do Račic, ke své sestře. Juleček je, chvála Pánu Bohu, zdravý, a je to chlapec, že je radost se na něho dívat. — Slečno, nestůjte u těch dveří jako žebráček, pojd'te si sednout! Chcete trochu kávy? Nu — to bych vás příliš neuctila, vid'te? A kde se tu bēfete? Škoda, škoda, že nemáme Julečka doma! Přivedou nám ho teprve pozejtří — víte, muž má o dítě strach.

Víte to, že mi zemřela ta holčička, co se mi narodila v "Červeném domě"? ("Červený dům" — pražská porodnice, nazvaná tak proto, že jest vystavěna z červených, neomítnutých cihel.) — Za čtrnáct dní byla pryč! Byla sama křeč. — Ale do roka se mi narodila jiná — vidíte, to už bylo moje třetí dítě, a všechny byly holčičky. Pepinka byla zdravá a jako malovaná — to víte, máme tu čerstvý vzduch, hodně slunce, však Juleček je také pěkně červený jako panenské jablíčko! Ta Pepinka byla jako dráče. Brzy mluvila, — brzy běhala, všemu rozuměla, ale všechno bylo u ní takové — abych řekla — překotné, i ta její smrt. — Ona byla po mužově sestře. — Ta vám je taková 'treperanda', aby pohledal! Ale její dítě je po jejím mužovi: zdlouhavé, málomluvné, takové 'budižkníchemu'. — Ta moje Pepinka, jak už jsem řekla, byla takové dráče; všude vlezla, všude zůstala, a tak si někde uhnala spálu a hnedle byla pryč. Přilítla jednou rozpálena. Táta povídá: — "Počkej, ty dráče, ty z toho budeš mít nemoc!" a také to tak bylo. Do rána byla rozpálena jako cejn, a tak táta, jak přišel ráno domů, šel rovnou pro doktora a vzal s sebou zároveň Julečka na prohlídku. Chlapci nebylo nic. — Oči jasně, jazyk čistý.

Pan doktor mého muže pochválil, že je chytrý člověk, když to dítě přivedl hned s sebou k němu a chce je dát do Račic. Je to přes

vodu, a nákaza tam tedy nebude, protože voda — Pán Bůh požehnej naší Vltavence! — je dar Boží. Voda očistí, omyje největší neřád a špinu. Ale jak se potom pan doktor podíval Pepce do krku, — řekl mi hned, že je zle. Pán Bůh si ji vzal a Julečka nám nechal. Můj starý by se snad zbláznil, kdyby se tomu chlapci něco stalo!

Abyste, slečno, věděla, jak to bylo, když jsem tenkrát přišla z porodnice — vlastně, když si pro mne můj muž přijel, protože mu nějaký ztřeštěnec řekl, že mám dvojčata a že je se mnou zle. — Zatím to byla moje sousedka v porodnici, a ta také opravdu zemřela i s dětmi. Tak se můj starý tenkrát pobláznil, že najal vůz, a hajdy pro mne! Ani nevíte, s jakou radostí chytil Julečka, když jsem ho doma vybalila z peřinek, a jak se zarazil nad tím naším Lazárkem, když jsem mu řekla, že to je naše dítě. — A kluka si tak zamíloval, že mu snad už nezbyla ani žádná láska pro vlastní dítě."

Náhle se Kolínská zarazila, pohlédla ulekaně na Julii a omlouvala se:

"Slečno, promiňte a nemyslete si, že jsem mužovu sestru pojmenovala 'treperandou', ale sama že jsem ještě větší povídalka než ona. Mluvím stále jen sama, ale považte, slečno, že jsem byla ten čas ted' jako odtržena od světa, a tedy mám řeč jakoby nadřenu. — Pan doktor už nechtěl Pepinku převážet do nemocnice, dával jí sám injekce, ačkoli tušil, že je to "ztracená věc", jak říkal. Tady v cementárně bydlí celkem šest rodin, ale, ač mají už všude děti odrostlé, přece se mi ženské vyhýbaly, aby si nepřenesly domů nákazu. Můj muž doma ani nespál. — Byla jsem tedy, jak už jsem řekla, stále sama, a tak jsem si to ted' musila vynahradiť."

Ale, nepustivši Julii ani ted' ještě ke slovu, hovořila dále:

"Přijela jste se podívat na Julečka, a on tu není — jak to ted' uděláme? Jednak chlapec bude už jistě spat — i kdyby jste nelitovala té cesty do Račic — a jednak bych nerada, aby lidé věděli, že Juleček není moje dítě. — My se

jím pyšním!" řekla Kolinská se smutným úsměvem, a přemítala dále: "Co myslíte, slečno, mohla byste k nám přijít asi za dva dny? Potom si ho už můžeme přivést domů. Ale prosím vás snažně, neříkejte mu, že jste jeho maminka. — Může myslit, že jste moje přátelská, a může vám říkat třeba "tetičko", ano?"

Když se Julie konečně dostala ke slovu a mohla Kolinské vyličit svoje nynější poměry, Karla jen spínala ruce a říkala:

"Chudinko ubohá!"

Potom, když Julie chtěla odejti, že se dá převozníkem převést

přes Vltavu a přenocuje ve Skřivanech v nádražním hotelu, poněvadž se už telefonicky smluvila s bratrancem Hájkem, že tu zůstane přes noc, Kolinská ji nabídla nocleh u nich. Smluvily se spolu, kdyby Julie byla u paní Labské přijata za společníci a mohla se častěji přijít podívat na své dítě, že ji Karla Kolinská bude vydávat za svou sestřenicí. A tuto celkem nevinnou lež umožňovala také skutečnost, že matka Karlina byla rozena Pavlasova a pocházela z té krajiny, jako Juliin otec, kde se to rody Pavlasů jen hemžilo.

(Pokračování.)

Když ji to Emil dával, tak se ji prosebně díval do očí a povídal: "Byl bych rád, dyby tě to těšilo! Dybys to nosila na věčnou památku!" —

Bylo to řečeno tak vroucně a hezky, že nemohla odporovati, ani ho pošádli. Slzy ji vskočily do očí. — Sklopila je a čekala, až se vstřebají zpět do důlků, aby je nepustila na tváře.

"A co já ti dám, Emile?" povídala a jen úkradkem na něho pohlédla.

Usmál se: "To ti ještě neřeknu, až budu vědět, jak to s naším Jendou dopadne. Tatínek se s ním strojí k Šenkapounům."

Eva pochopila, ale nebyla ještě tak chytrá, aby to nějak pěkně a moudře přijala.

Kroutila hlavičkou a řekla něco hloupého, zač by se byla v zápětí raději kousla do jazyka. Dělal se hloupější než byla ptala se, co s tím má Jenda společného a zaplétala se do toho stále více!

O koledě ji to ještě mrzelo a proto, když večer šla na schůzku s Emilem, umiňovala si, že se mu omluví.

Podívala se mu upřímně do očí a odloživši veškerou přetvářku, — povídala mu s kající a opravdovou tvářičkou: "Sem to hloupá holka, vid', Emile! Ani sem se ti za ten dárek pěkně nepoděkovala a ještě sem z tebe tak hloupě tahala rozum! Nemluv se mnou, Emile, a najdi si lepší holku!"

Začala to pěkně a upřímně, ale skončila zase s přetvářkou. Uvědomila si to hned, když se jí podíval do očí a zeptal se pěkně mírně, trochu s úsměvem a trochu smutně: "Myslíš to doopravdy, Evičko? Bylo by ti to jedno, nebo dokonce milý, dybich to udělal? Ani trochu by ti to nebylo líto? Ani trošinku by tě srdce nebolelo? Řekni mi to upřímně!"

Chytil ji při tom za ruku a nedopustil, aby se odvrátila.

Eva chvilku bojovala! Cítila to, že se nemoudře vyslovila a byla už na sebe velmi zlá a nad svou hloupostí nešťastná.

Proto se vši silou vzchopila a povídala, jak to bylo pravdou, a jak jí srdce velelo: "Já myslím, že

Román, jež napsala a milým čtenářkám "České Zeny", za jejich lásku věnuje Vlasta Javorická.

Lépe se dařilo Evě!

Měla nyní každý večer s Emilem schůzku a z té přicházela radostná a veselá jako jarní slunéčko! —

Ve sněhu a mrazu kvetla růžově její mladistvá pohádka.

Emil k ní byl dobrý a milý a zvláště v posledních dnech oplýval něhou a vroucností.

Jakživa si Eva nemyslela, že by uměl takovým býti! Když ji tolik zlobíval a urputně ji podezříval, neměla ani tušení, co se pod jeho drsným zevnějškem skrývá!

Celý podzim už to trvalo.

Pěkně s ní mluvil, rád ji za ruku držel a všelijak ji dával najevo, že ji má rád.

Otevřeně a přímo ji to ještě neřekl, teprve v těchto dnech.

Božinku nebeský, jak to bylo krásné a jak jsi dobrý, že jsi Evě dal tak veliký a krásný dar!

Vždyť ten zlatý Emil, — ten kluk se všech nejlepších, nejhodnější a nejhezčí, má Evu rád!

Nikdo neříkejte, že Emil není hezký a že mu to nesluší, že má trochu kulatá záda a velký nos, že se přihrbeně klátí a než se usměje, že to dlouho trvá! Necht'! To všechno patří k Emilově zevnějšku a k jeho povaze a Eva to vidí v nejkrásnějších barvách a má ho ráda!

Eva to měla špatně zařizeno! A sice proto, že jí dali říkatí Eva!

Měla tím svátek na Štědrý den a vždycky ji řekli, když ji šli přáteli: "Vázaný dostaneš až večer vo Ježíšku!" — a pak dostala zase jenom tolik, co Helenka a o nic více! Tim po každé o to vázané přišla. Letos to však bylo lepší!

Od tatínka dostala jako obyčejně k Ježíšku, co si přála a od Emila dostala vázané.

Ach, takový krásný špendlíček na krk, v němž byly bílé perličky a modré kamínky.

Dělalo to tři pomněnky a po těch lezla z červeného kamínku roztomilá mandolinka.

jo! Já myslím, že bych tuze plakala — a že bych byla moc nešťastná! To já sem řekla jen tak — z hlouposti, Emile!"

Myslela, že se bude za ta slova zase stydět a červenala se až po vlasy, ale nelitovala, že to řekla. Emila se zmocnila nesmírná radost! —

Najednou ji držel za obě ruce, tiskl je k sobě a dokazoval ji, že by si jinou nikdy a nikdy nenamluvil, protože pouze ji má rád a to už kolik let, ba myslí, že od té chvíle, kdy se narodila.

Že je mu tolik, tolik drahá a že se o ni bál, když ji vyhledávali ti kluci z města.

A že bylo tma a nikdo se nedíval, vzal ji do náruče, přitiskl ji k sobě a prosil, aby mu to povědla, že ho má také ráda, že by to tak rád z jejich úst přímo slyšel.

Evička byla příliš blažená; odhodlala se a vzala ho kolem krku a pošeptala mu to do ucha.

Od toho večera uplynulo jich už několik a vždy našla chvílenku, aby se s ním za humny, na zahradě, nebo na návsi setkala a někdy se také ustrojila a šla s ním na procházku.

Vyšla vždy pod nějakou záminkou a nikdo jí v tom nebránil.

Maminka byla nyní velmi netečná a stále zamyšlená a tatínek se tvářil, jako by to nepozoroval.

Napomenutí jí dal hned, když ji pustil prvně tančiti a když ji začali vyznamenávat ti kluci z města. Tenkrát s ní šel na pole a po cestě ji povídal: "Evičko, už seš velká a chlápci si tě začínají všimati! Tot' víš, všady s tebou nepudeme a nemůžeme tě krok za krokem hlídat! — Doufám, že seš dost moudrá, aby ses uhlídala sama! Děvče, kerý se nechá vod chlápčů tahat, vobjímat a líbat. — nemá u pořádného člověka žádnou cenu! Nepouštěj si žádnýho blízko k sobě, hubičky žádnýmu nedávej, ty si nech až pro toho, kdo bude tvým mužem. Vim, že seš hodná a poslechněš mě — ináč se bav jak chceš!"

Eva byla tenkrát jako krev a když se po chvíli na tatínka podívala, viděla, že má na čele růžový trojúhelník.

A vzala si to k srdci. Tatínek to věděl a proto se tvářil, že to nevidí, jak jde s Emilem na procházku.

V ty následující dny pak byl Emil zvláště vážný a tklivě se na Evu díval a jednoho dne jí vroucně povídal:

"Mám tě, Evičko, tak moc rád, že se na mě můžeš v každým ohledu spolehnout. A dyby tě všici vopustili a dyby na vaši rodinu přišlo to nejhorší, co můžeš přijít a dybyste vo všechno i vo čest přišli, na mě se můžete spoléhat. — Řekni to tatínkovi a řekni to mamince, slyšíš, nezapomeň im to říct."

"Já ti nerozumím, Emile," povídala Eva a hleděla mu tázavě do tváře. "Proč bych im to teď ko říkala? Voni to naši eště nevedí, že mě máš rád."

"Musejí se to brzy dozvedit. — To moje děvčátko malý, nebohý!"

"Proč nebohý — Emile? — Co tím myslíš?" Ve svém štěstí byla znepokojena.

"Nic, nic, Evičko! Viš, život je zlej a přijdou někdy chvíle, kdy potřebujeme dobrý přátele a potěchu." —

V těch dnech by ji byl Emil sám také potřeboval.

Přijel sem švagr zase pro Anežku a dělal u Jalovců Boží dopuštění. —

Pěští tloukl do stolu a křičel, až se stavení třásl, že mu ženu vydat musejí a ne-li, že se jí sám zmocní.

Anežka utekla do světničky a Emil s Jendou hájili dveře tvrdice, že mu takhle sestry nevydají, — protože by ji zase tloukl a jí nadával a konečně se ho ujali a spojenými silami ho ze světnice vynesli.

To bylo zase něco pro Pavlíkov. —

Tetky stály až pod okny a poslouchaly a nahlížely, posuzovaly a smály se. Byly jako vrány, které napadají a klovají poraněného zajička.

Mladá žena se muže velice bála a zoufale prosila oba bratry, aby ho k ní nepouštěli, že ho nechce ani vidět a tiskla k sobě své děcko a dokazovala mu, že to není

žádný tatínek, ale nějaký zlý člověk. —

Jalovec byl nad tím vším celý nešťastný, tiskl si čelo a nařikal, co jim to jenom napadlo a dceru takovému krobíánovi dali, a proč že je někdo nevaroval.

Maminka plakala a resignovaně povíдалa, že to už je takový osud člověka, jemuž se nikdo neubrání.

Emil se pak procházel s Evičkou a byl velmi smutný.

Žalman byl nemálo překvapen, když ho navštívil vrchní strážmistr. —

Byli dobře známi a nejednou si spolu poseděli. Když z dopuštění Božího zavítal Žalman do hospody, zahráli si spolu mariáš nebo stolní kuželky. A nejednou si spolu popovídali.

Žalman byl ostatně v obecním výboru a tak měl tu a tam se strážmistrem i úřední řeči.

Tak podivně však ho vrchní strážmistr ještě nenavštívil.

Nu ovšem, v záležitosti Pavlově. Žalman se při tom zjištění zachvěl. Hleděl do okna a bubnoval prsty po stole. Žena byla při tom i Boleš a oba byli vzrušeni. — Nu, nebylo divu, to už bylo nějakého rozčilování.

Vrchní strážmistr se poznenáhlu dotazoval, byl-li tu Pavel vícekrát a kdy posledně a jakou řeč oba Žalmanové spolu měli.

Panímáma hleděla ustrašeně s jednoho na druhého, na muže a na vrchního a ptala se rozechvěle, zdali se Pavel znovu přihlásil a kde vlastně mešká, a jak to v poslední době dělala, jala se vrchnímu dokazovati, že přece jinak jednat nemohla. Pavel byl tak dlouho nevěstný a statek opuštěný a ona byla úplně sama.

A všichni se o ni ucházeli a všichni ji ohrožovali, i četníci tenkrát — potřebovala tedy ochranu. Při tom láskyplně hleděla na muže a dovolávala se jeho potvrzení. —

"No, víd', Norberte, že je to pravda!"

Dnes však to vrchní strážmistr mnoho neposlouchal.

Potichu pravil Žalmanovi, aby s ním šel do vedlejší místnosti, že

má něco velmi důležitého na starosti a tvářil se tak úředně a komisičně, že to Žalmana zarazilo.

Chvěly se mu ruce, když otvíral vedlejší parádní světnici a vpouštěl četníka před sebou. Teprve při tom si povšiml, že má nasazené bodlo.

Žalmanová zůstala ve velké světnici a všeska ubledla a vyjevená hleděla na dveře, za nimiž zmizel muž s vrchním.

"Ježíši můj," šeptala Bolešovi, — "co to zase bude? Esli se Pavel zase vrátil? Co si počneme, Bolešku, co si počneme?" Zalomila rukama a sevřela si spánky.

"Netrap se, maminko, a neboj se," těšil ji synek, plný odhodlanosti, "třeba pan vrchní přines dobrou zprávu a chce i tatínkovi říct mezi štyrma vočima. Věř mi, že to nebyl nebožtík strejc, ale nákej podvodník, a teď ho poznali."

Žalmanova kroutila hlavou.

"Ba ne, můj kloučku, ba ne! Já sem ho poznala na první kouknutí! Byl to Pavel, byl! Bude chciť statek a mě!" Sepjala znovu ruce a kladla si je na srdce.

Boleš byl jako na žhavém uhlí.

Přiskočil a hladil maminku po rukou. "Tak at' si statek veme, dyž to nepude ináč. Nemusíme mět nic — jen tebe seberem a pudem pryč — daleko, někam do Ameriky. Koupíme si farmu a budem tam spokojeně živi — tatínek a já budeme pracovat."

Žalmanovou dojala tak tato slova, že ji to zaplavilo jako veliká slaná vlna! Přitiskla chlapcovu hlavu k sobě a líbala ji.

Věděla, jak veliká jest jeho láska k rodnému krovu a k polím, která vzdělával, jak teprve má rád asi ji, svou mámu, když to ostatní byl ochoten opustit!

Při tom přišlo Žalmanové vyhlédnouti oknem a byla tak překvapena, že se přímo zapotácela.

Na návsí a kolem jejich vrat stály spousty zvědavých lidí. Snad z celé vsi nezůstal nikdo doma!

Ženské, děti i mužští — vše tu zevlovalo, výměnkářky s nemluvnaty na rukou, dědkové, kteří se jedva na nohou drželi.

Ač byl třeskatý mráz, nikdo na to nedbal!

Ženské přešlapovaly a děti byly zmrzlé — přece však všichni zevlovali a u otevřených vrat na něco čekali.

Žalmanová se zděsila!

"Pro umučenou hodinu, Boleši, koukni se — co ty lidi tady hlídají?"

Plná neklidu přecházela od okna k oknu a Boleš, podpálený prchlivým vztekem, vyběhl na zápraží, běžel průjezdem a mrače se a všelijak ošklíbaje, popadl obě půlky vrat a tak je přirazil, až se vrátne pohnuly.

Teprve po dlouhé chvíli odcházel vrchní ze statku a selce jedva zasalutoval.

Stála jako solný sloup a teprve, když odešel, běžela do světničky a otevřevši dokořán, dovnitř nahlédla.

Norbert stál u stolu bledší než plátno a opíral se o něj oběma rukama.

Vytřeštěně hleděl doprostřed něho a musela do něj vstřít, aby ho upozornila.

"No tak, co je? Co tu chtěl? — Norberte, pro milosrdenství Boží!"

Vyjel z toho zamyšlení, hlasitě polkl a přejel si čelo. A že už to tak mívával v obyčejí, na ženu se pousmál.

Než, nebeská Rodičko, jaký to byl úsměv? Jako ze sna nebo z nějaké nemoci!

"Co je? Co?" doptávala se a sahala po něm. Na prsa, ruce a na obličej. — A bledla právě jako on!

"Mají Pavla? Přišel? Co chce? Vyhraje to? Řekni, prosím tě, pro Boha!" úpěnlivě se dotazovala.

"Nemají —" povídal Norbert dutě, jevů nesmírné vzrušení, "nemají — a snad ani — nebudou mít — ne ne — nevyhraje."

"A kde je? Co — co říkal strážmistr?"

"Ale nic," mávl Žalman rukou a kvapně se jí zbavoval, "počkej, nech mě — nech mě trochu, Aninko! Nestojí to za to — je to nákej nesmysl — no — počkej přeci!"

Zástup venku byl zklamán! Vrchní strážmistr nevedl Žalmana. "To je pak nějaká spravedlnost?" bručeli někteří hlasitě. — "Zabil bratra a chodí tu mezi námi!"

Vrchní strážmistr šel po návsi a zástup se pomalu rozcházel. — Některé ženy k prádlu, jiné k dítěti — muži ke dříví a dýmce.

A bylo povídání plná, plničká ves. —

Navečer přišla babička z besedy jako vyjevená. Klubko, z něhož pletla Bolešovi punčochy, — ztratila hned na horním konci a vlekla a soukala vlnu přes celou vesnici.

Trásla se jako osyka.

Bezzubé čelisti jí o sebe jektaly a slabé nohy ji unést nemohly. — Přidržovala se zdi a klopýtala.

Do světnice vpadla jako morana a hasnoucima očima se po všech zděšeně dívala.

"Ježíš, Maria!" těžko oddychujíc, bědovala a ruce zvedala. Při tom ji to bralo na všechny strany, takže Eva, která stála poblíže, — musela přiskočiti a zachytit ji.

"Ježíši na nebi, čeho sem se to na starý kolena dočkala! — Svatá Terezičko, Panenko Maria Vyderská!"

Žalmanová se tak lekla, že se nemohla ani pohnout. Hleděla na matku jako zkamenělá!

Helenka se doptávala, co se stalo a trásla se už předem ve zlé předtuše.

"Lidi povídají — pro rány Krista Pána —" stařena nemohla vydechnout.

Žalman, který zamyšleně seděl za stolem, vztýčil se pojednou jako poraněné zvíře. Udělal dva skoky přes světnici a již stál u tchyně — chytil ji jednou rukou za rameno a druhou se jí snažil zacpatí ústa.

"Mlčte — bábí — dyť sou to řeči — mlčte před dětma!"

Ale stařena byla přespříliš zděšená a nedala se již umlčet.

"— povídají —" chraptěla, "že ste zabili Pavla! Je toho — plná ves — ty můj umučeněj Spasiteli!"

"Kdo to povídal?" vykřikl Boleš a stavěl se jako lev. "Kdo to mohl povídat, kdo?"

Děvčata křičela rovněž jedna přes druhou.

Žalman byl bledší než odpoledne a Žalmanová jako šílená hmatala kolem sebe. Toužila omdlít a umřít, umřít na místě. Ach, proč

někoho raní mrtvice, aby měl pokoj a proč ji ne?

Nohy ji klesaly — padla na kolena a pustila hlavu na ruce — ale neuměla.

Věděla vše. — —

Však ji bylo souzeno vědět ještě víc a ještě více se domýšlet.

A ne a ne umřít a ztratit vědomí! —

Když Norberta zatkli, musela se na to dívat, jak Boleš, plačící a celý se třesa, zapřáhá do vozu a předjíždí před domovní dveře a jak strážmistr rozpačitě a mrzutě povídá, že to není nic platno a že už pojedou.

Musela to vidět, jak Evička po paměti pomáhá tatínkovi do kožichu, jak ho za ruce chytá a usedavě vzlyká — jak Helenka leží na okraji postele a je živému člověku nepodobná.

A musela se dívat do zsinálého Norbertova obličejů a ptát se ho a ptát se Pána Boha i sama sebe, je-li něco na tom všem strašném mámení pravdy a byl-li by Norbert schopen toho činu.

Je-li to pravda, že to udělal?

A je-li to pravda, že bude pro to souzen? — —

Na zápraží se ke smutnému průvodu připlétl Emil sousedův.

Přišel zticha a nevtravě a před zástupem zvědavců, kteří se cpali až do dvora, podal Žalmanovi ruku a povídal potichu:

"S Pánem Bohem, pane Žalmane! — Bud'te vo svoje lidi bez starosti. Já je nevopustím, budu tady ve dne v noci a nesmí se im nic zlého stát, pokavád' se nevrátíte. A —" dodal s nuceným úsměvem, "šak vy se vrátíte brzo."

Žalman mu nemohl odpovědět. Stiskl mu pouze ruku a na Andu se již jen letmo poobrátil.

Rozloučili se, když byli sami, loučili se celou noc a na lidské oči se s tím nestavěli.

"Bud' statečná, bud' statečná," říkal ženě stále, "je to nákej omyl a všechno se vysvětlí."

"Norberte," zakvílela Žalmanová v noci jako šilená a klekla před ním na podlahu, "zapřísahám tě při památce tvý maminky: viš ně-

co vo Pavlovi? — Eslis to udělal — já tě nevodsoudím! A dyby tě všicí vodsoudili, já budu pro tebe mluvit a nevopustím tě!"

Byť ji přísahal, přece nebyla úplně přesvědčena.

Rozpomínala se, že byl tenkrát o Dušičkách v noci venku, že přišel velmi rozrušený a nespál. Ach — kdož ví — kdož ví, co kryla ta listopadová, příšerná noc!

Ach, bude-li Norbert odsouzen! A dokonce k smrti!

Povoz vyjel ze vrat.

Jak sekl Boleš do koní, tak se vzepjali a z domu vyrazili, — div vrat nevyvrátili. Ženské, které tu zevlovaly, piskaly a utíkaly, děti byly postříkány mokřým sněhem a blátem.

Po Novém roce přišla odleva a tříkrálová zima se strhala.

Pršelo a sníl se kvapem rozbířdal — hustá mlha visela na všem okoli a znemožňovala všechny výhledy.

Kapalo už se střeš a stromů, omokaly zdi a ploty. Na silnici bylo ještě plno jeřabinek — smutné stromy se jimi ještě honosily a kvíčaly, jež na ně napadaly, před povozem ryčně odletovaly.

Jak Boleš jel, tak stříkal mokřý sníl na všechny strany. Byl tak zoufalý a vzrušený, že musel jet a koně pobízet a v tom ohlušujícím rachotu kol se omamovat, aby neplakal a nevzlykal jako děcko, nebo nevobrátil násadu biče a netřískal vrchního strážmistra do hlavy.

Žalman jindy napomínal, aby jel opatrně — dnes neříkal ničeho, chápal asi tu bouřku, která zuří v Bolešově hlavě.

A ženy doma?

Smutné podívání. Věru smutné. Zůstaly tři zříceniny, z nichž prociťala pouze Evička, aby maminku těšila a chlácholila.

Stalo se to, když přišel Emil a povídal moudře, že se to vyšetří a nic z toho nebude, že přece nikdo nemůže říci, je-li mrtev nebo někam odešel. Nu proto, že se neozval ani na výzvu, ani na četnické pátrání? To ještě neznamená, že by se byl stal obětí zločinu.

Helenka byla úplně zničena. — Tolik ran již padlo na její mladou

hlavu, že nebylo divu, kdyby se na rozumu docela pomátla.

Šlo tu přece o jejího vlastního tatínka, opravdu-li ho zabili, opravdu-li místo lásky a potěchy našel v rodném statku, ve svém vlastnictví, násilnou smrt? — A udělal-li to její druhý tatínek, ten dobrý, milý — který s ní vždy jako s dcerou zacházel?

Co se teď stane s její láskou?

Nyní už věděla, proč sem Vilém nechodí, proč nesmí — četník a dcera zločince — takové spojení se nikdy neuskuteční!

Helenku opustila všechna síla. — Seděla jako zlomená a nebyla schopna ani pohybu.

Vždyť si připadala tak sama a opuštěná — vždyť neměla, u koho by se vyplakala.

Žalmanová seděla u stolu — a nepracovala. Vše zhylo na Evu a děvečku!

Nebyla práce schopna. V hlavě měla chvílemi prázdno a chvílemi hotovou mlýnici — srdce se jí svíralo anebo se na celé vteřiny odmlčovalo.

Seděla nachýlená kupředu, ruce měla sepyaty mezi koleny a hlavu spouštěla až na prsa.

Plakati nemohla — všechno vyplakala už v těch minulých dnech a celých měsících, kdy to strašné soužení na ni přišlo.

Ještě nedávno byla hezkou, kvetoucí ženou, dnes byla starou a utrápenou matkou. Oči třesla do prázdna a ústa se jí chvěla.

Babička, ta se měla ze všech nejlépe. Uměla bédovat a lamenovat, rukama lomit a jméno Boží svolávat, až vlasy vstávaly. Ale takovému člověku, který všechno vykřičí a vyžaluje, tomu obyčejně jest potom dobře.

Vymluvený, vykřičený žal jest lepší a lehčí — horší je ten, který mlčí a padá na duši, působí na mozek a rozrušuje nervy.

Ubohá panímáma jemu bezmezně podléhala.

Za pár dní sem přijel strýc ze Souboře, Hora, bratr Žalmanové.

Dříve tu býval často a na posvícení nebo na pout sem jezdíval s celou rodinou.

U Žalmanů bývalo dobře a veselo; švagr byl roztomilý hostitel,

který by byl pokrevním přátelům všecko dal a nestačil posílati pro pivo, když přišli hosté.

Nyní ovšem bylo jinak a Horovi sem raději ani nejezdili. Co tu také? Co měli říkat a jak se k tomu všemu tvářiti?

Nyní však, kdy bylo plné okolí té povídačky o zabiti Pavla Zalmana, byl Hora znepokojen a nedav si ženou brániti, pustil se do Pavlikova.

Horová byla nad tím celá vyjevená a že neměla mnoho inteligence, hned měla svůj vlastní úsudek: "Snad bys tam nejezdil, dyž sou v takovým podezření! Bože nebeskej, to sem si na švagra nikdy nemyslela!"

Když babička syna uviděla, — klopýtala mu v ústřety a padla mu kolem krku.

"Ach, můj Kriste na nebi! Toho sem se na starý leta musela dočkat? Pod toulec střechou musím bejt, kde se událo takové neštěstí!"

"Maminko, pošleme vás do Souboře," povídala Zalmanová, — "jed'te si tam na čásek —" a prosebně se podívala na bratra, "at' tady pořád nelamentujete!"

Měla krvavě sít'kované oči a ty Horu dojaly. Stiskl ji ruku a pochopil.

"No — já maminku vodvezu a v čem bych ti moh eště pomociť — jen řekni. Ando — dyť vy ste nám taky pomáhali," a tajně si uvědomil, že zůstal švagrovi poctivě dlužen osm set a nikdy nebyl upomínán. —

Zalmanová zavrtěla hlavou a přitiskla si ruce na srdce: "Mně nemůže žádněj pomociť! Mně žádněj nepomůže, jedině Pán Bůh, — milej bratře, — ale ten už na mě zanevěl!" — —

Šenkapounovi v Domabyli byla vesnická honorace. Ještě dávno před válkou, a to nebožce Šenkapounové se říkalo pouze panímámo, jak to bylo tehdy v obyčeji, ale mladé paní Šenkapounové a dcerám už se říkalo slečny. Šenkapounovi si to tak sami zavedli a dnešní hospodyně tomu dala korunu. —

Byla dcerou z velkého mlýna, kdesi od rakouských hranic, kde

se mluví polovinou česky a polovinou německy a měla peněz, jak se nebožtik Šenkapoun chlubil, jako šupek.

Pantáta Šenkapounů měl takovou povahu, že v řeči rád všechno zveličoval. Několik tisíc sem nebo tam, na tom mu nezáleželo. Sousedé se smáli, že sotva přijde do hospody, už se shání po sirkách, aby si udělal párátka a odstraňoval si maso ze zubů.

Chlubil se, že měli k večeři "houloubata" nebo kohouta, ve skutečnosti však snědl jen to, co z dopuštění Božího nějak samo zahynulo. —

Jindy zase se vynášel, že si ukrojil kousek "bílýho chleba k pivu" nebo kus špeku jako ruka. — Ve skutečnosti však velice šetřil a tak se stalo, že měl opravdu slušný majetek. Škoda, že tak brzy umřel a jedinou dceru ani nedochoval!

Nu, zanechal ji i všechn majetek v dobrých rukou, proto mohl klidně zavířiti oči.

Věděl, že se žena už vdávati nebude, ač jest mladá a hezká. — Nu, to se musí nechat, Šenkapounová byla opravdu kráska!

Když si ji přivedl, říkal, že by ji pro krásu mohl ukazovat a na ni vybírat. A přece už strach mít nemusel a ani neměl.

Šenkapounová byla nějaká chladná a o muže nestála. — Ani ne mnoho o svého, natož o jiného. — Žila jen pro dceru, pro statek a pro svoje vkladní knížky.

Pro ty snad nejvíce, o ty se strachovala ve dne v noci, a když se tak všelicos mluvilo, jak už to v dnešní době bývá, o pádu peněz a o nové válce, nemohla v noci ani spáti.

Za nic na světě by se po druhé nevdávala. To tak, aby měla ještě děti, aby musela majetek rozdělit a Milenku osídit.

Milenka, tak se její jediná dcerka jmenovala, měla jméno, jaké v celém okolí nemělo žádné druhé děvče.

Nic u ní nepřišlo na zmar, nikdo nic neodnesl, o nic ji nepřipravil. Šla si po všem s krajní opatrností, nelenila v noci vstáti a jíti po celém stavení, aby čeledín si neudělal tchoře, na poli stála nad

lidmi a poroučela, a v domácnosti šetřila, až nebylo možná.

Čeládka jedla brambory a chleba, pro sebe a dceru vařila zvláště a co zbylo, schovala a ohřívala.

Zebráky obdarovala, to jest pravda, ale jen tím, co už nebylo doma k spotřebě. Ztuchlou moukou a zmrzlymi jablky — nu, a když oschl chléb a bylo nutno ho odkrojit, také to někomu popřála.

"Na ourok Pánu Bohu dává, kdo se nad chudým smilovává," říkala dceři, domnívající se, že Pán Bůh podle své velikosti se dá viděti a ty ouroky jí správně započítá. —

V posledních letech měla větší starosti: Milenka dorostla. Přišlo jí dvacet, dvaadvacet a hnedle třiaadvacet.

"Pane — pane — utiká to jak voda," myslala si, "tak teď jenom — Ježíšku dobrý, nákýho šikovnýho ženicha!"

A ženichů bylo!

Po celá tři léta už se hlásili. — Vodili je dohazovači a přicházeli sami — vzkazovali za ně tatíci a šikoval to jablonovský Jelínek. — Šenkapounová u Jelínka všecko kupovala a byla vždy dobře obsloužena. Prodala mu raději obilí než do družstva a tak s ním o ženších brala také nejednu poradu.

Což o ženichy — i šikovní mezi nimi byli — ale nebyla to maličkost! —

Byl-li příliš šikovný, byl šikovný na všecko. Mohl by vdovu s dcerou lehce připravit o peníze, a co potom?

Byl-li dobrák, mohl by býti přihloupilý, vypadal-li jako pán, nebyl by k práci, vypadal-li po selsku, nehodil se k Milence.

Milenka byla velmi hezká, skutečná kráska — každý se na ni ohlédl — ba i doktor Bílý z města, mladý to advokát.

Až se Šenkapounové dech zatajil, když to uslyšela. Prý povídal, že jaktěživ neviděl tak hezké dívky. (Dobře, že neslyšela, co ještě dodal: "Tak hezké, ale také tak hloupé!")

Milenka ovšem byla méně chytřejší, pro advokáta jistě, ale také jenom svým způsobem. Myslela, že není přes ni a věděla, že jest

bohatá a jediná!

Tu pojednou Jenda Jalovců z Pavlikova ji nějak padl do oka.

Nebyl zrovna hezký, ale byl chlapík!

Uměl pěkně tančiti a nikam se netlačil. Držel se v mezích a vypadal moudře a usedle. Když pracoval na poli, byl v šatech zašivaných a ošumělých; šel-li za dívkou, měl šaty vyžehlené, uchovalé a zánovní, a tak pěkně se nosil.

Milence se více líbil nežli statkář z Měřína a než mladý Stoupa z Hrušovan.

Ba, více se ji líbil, než ten advokát, jenž se o ni tak zvláště pochvalně vyslovil.

Maminka nebyla pro Jalovce právě nadšena a stále ještě váhala.

"Já nevím," říkala v důvěrné chvíli Milence, "máme-li ho sem zvát nebo ne. Jalovcovi sou celkem sebranka a mají doma tu rozvedenou céru — tot' víš, že ni nepřibude!"

"Ale — to je jedno, mámi," říkala Milenka, "já chci pouze Jendu! Mně se Jenda líbí a to stačí!"

"E — tobě ovšem," vadila se matka, "ale esli postačí mně — a statku —"

"Ty s ním nebudeš!" ošklibla se Milenka. "A statek nemá duši!"

"Ty holt seš pytlík!" odbyla ji matka krátce a informovala se. — Však jablonovský Jelínek znal celé okolí a bylo u něj hezkých pár sedláků dlužno.

Měl na skladě všechno — umělá hnojiva, cukr, sůl, kávu, tabák a kořalku, nu, a bylo-li třeba, čekal i hotové peníze půjčoval.

Jalovec ho valně nevyhledával — nakupoval nejvíce u pana Záhčeka, švagra to pana noslance Šáry a k židovi se valně nehna — přesto byl Jelínkovi až příliš dobře znám.

Nebožtík Jalovec si u něj užil dluh a trvalo to pár desetiletí, než jej dnešní Jalovec zaplatil.

Šenkapounová tedy nechybila, když sem o informaci zaběhla. — Udělala to v neděli po ranní a dala se pozvat do pokoje za krámem, aby tam nerušeně mohli rokovat.

Jelínek byl ovšem trochu překvapen.

"Jalovce z Pavlikova? Jděte! A slečna že by ho chtěla?" A když Šenkapounová hned neodpověděla, rychle navázal: "Inu, inu, ty bohatý slečinky si dělají, co chtějí! Voblibějí si chlapa, kerej toho moc nemá a nepopuštějí! To tak nemlich, jako ta notářova tady z Jablonova. Tatík i dal šestkrát sto tisíc a slečinka inýho ne — jenom profesúrka Koblihu. Mein lieber Gott — ten chlapík udělal štěstí!"

Šenkapounová se při tom až začervenala.

Žid přirovnal její dceru k notářově, o níž se nedávno mluvilo po celém kraji, jak si postavila hlavu a vzala si křesťana bez halře jmění a k tomu ještě v dnešní krizi bez místa.

Museli sehnat všecku protekci, aby se chytil alespoň jako učitel.

Slečinka však zato stala se populární. Že by také tak její Milena?

Paní Šenkapounová zvedla tedy hlavu a povídala:

"Žet' — ti notářovi měli recht. Dyž má člověk jediný děcko, tak mu taky rád radost dopřeje."

Jelínek s ní souhlasil a přikyvoval. —

"To je má řeč, paní Šenkapounová. Peníze znamenají hodně, ale nejsou všechno. Lásku si za ně člověk nekoupí."

Pan Jelínek to ovšem nemluvil z přesvědčení, protože si svou Sáru bral jen pro peníze a ona ho přece měla ráda.

Paní Šenkapounová horlivě přikývla a povídala, že ji ani na tom tak moc nezáleží, kolik by k nim ten Jalovec přinesl, jako spíše, nemají-li plno dluhů, aby potom nechtěl domů zanášet.

Jelínek byl hned samá ochotnost. Povídal, že u něj jsou sice tu a tam něco dlužní, tak za pytel soli, nebo za homoli cukru, ale nikdy se nedají dvakrát upominat, že to ostatně nemá ceny, nevězí-li jim na statku nějaká hypotéka nebo směnka. Že on se paní Šenkapounové rád podívá do Jalovcových knih, je-li jí to líbo.

A při tom se pousmál a zažertoval, že zato dostane o slečnině "svarbē" pořádnou vejslužku.

Tak dopadla informace dosti

dobře a Šenkapounová se k Jendovi tvářila docela milostivě.

Když přišel tenkrát do Doma byle do bálu, usmála se na něho a zeptala se ho, co dělá maminka a požádala, aby ji od ní pozdravoval. —

Jendovi se Milenka nesmírně líbila. Připadala mu právě jako tomu advokátovi, že ještě tak hezkého děvčete neviděl. Že hloupějšího, to si nedodával.

Některá vesnická děvčata bývají začasť méně bystřejší, neuvědomělá a povídavá. Milenka ovšem ani pro něho neoplývala dary Ducha svatého, ale Jenda tomu řekl — nevinná — a zmyslil si, že až bude starší, že také zmoudří.

Rád se na ni díval a byl o tom přesvědčen, že ji bude velmi milovat, až jenom si zvyknou a bude jeho. — —

Moc v to ovšem nedoufal, protože statek Šenkapounův byl opravdu největší v Domabyli a každý říkal, že je velice dobře spravován.

Pole byla pěkně pohromadě a dobře vyhnojená. Do takového hnízda sednout nebylo nic špatného a byl by tam rád sedl i ten nejbohatší synek z pahorkatiny, ba, kdyby o Milence věděli v kraji, ani ti by nepohrdli.

A Jenda měl dostat z domu sotva pár tisícovek podílu. Jalovcův grunt nebyl velký, vázl na něm dloužek a tatínek prostě více dáti nemohl.

Maminka nebyla tak zdravá, aby dělala jako třebaš Petrová, jež ráno po silnici koňský trus smetá, v noci peče chleba a chalupnicím, které u ní mléko kupují, smetanu sbírá a do čepáku shání, aby ji prodala a vrtěla.

Maminka Jalovcova byla spravedlivá a pokud měla malé děti, také je pochovála a ráda s nimi sedla a polaskala, zatím, co Petrová je nechala v nečistotě na zahradě Andělu strážci a ta tam s hákem do lesa, aby v panském nalámala a domů přinesla.

Tak neměli ti kluci Jalovcovi ničeho přes míru a Jenda nevěděl, zalíbí-li se Milence tak, aby mu to odpustila.

Ani sám o sobě nevěděl, je-li

libivý a může-li v cos takového doufat. Doma ovšem se dívkám líbil.

Věděl, že by na něj brala Stázička z kovářny, ale o tu se vůbec nezajímal. Měla už nepěkné řeči s jejich tovaryšem a Jenda by takovou nechtěl ani za nic!

Ze se také líbí i druhé Stázce ve vsi, to věděl dobře. Byla to Stázka Dolejšova, chudá dívka, — která u Jalovců nějaký čas sloužila a teď musela obsluhovat nemocnou maminku.

Při té vzpomínce se Jendovi trochu zachvělo srdce.

Kdysi to s radostí pozoroval, že ho má Stázka ráda, ale bohužel! Člověk musí být rozumný. Kam by vedla taková láska, když má zdědit rodny grunt a nepřinesl by mu s nevěstou ani tolik, aby se starý dluh zaplatil?

Ted' by to bylo jiné.

Kdyby se přiženil do Domaby-le, postavil by Emila do té povinnosti a ten by ji lehce splnil, protože Eva sousedova bude mít pěkný přínos.

Jalovcovi hoši se měli rádi a měli rádi také rodny statek a přáli si navzájem. Byli ostatně na svůj věk hodně rozumní a usedli a nikdy nevyváděli bláhové hlouposti.

Proto spojil teď lásku s vypočítavostí a sliboval si od toho plno zdu.

Brzy vypočítával, že se Milence líbí a že snad — —

Chodil už k Šenkapounovým i do domu a zdálo se, že z toho mráčna bude pršet. Pani byla k němu vlivná a nikdy nezapomněla mu říci, aby doma pozdravoval.

Letos dokonce pozvala Jalovcovy na posvícení, což bylo velkým slovem a Jalovcová byla nad tím radostí mimo všecek pomysl. Ovšem, pozvání zatím nepřijali, — domnívajíce se, že se to sluší, aby se trochu upejpali.

Jendovi to každý záviděl a byli už také lidé, kteří šťárali a hledali v Jalovcově minulosti, co by Šenkapounové donesli a tím Jendu zhaněli.

Šenkapounová nebyla dnešní a všem nevěřila. Smála se tomu, že jsou lidé tak starostliví a dělo ji to dobře, že o nich povídají a Ja-

lovcovým závidí.

Věděla, že by tímto sňatkem Jalovce pozdvihly a říkala si, že je to dobrý čin a sousedkám vysvětlovala povznešeně:

"Tak to má bejt! Bohatá si má brát chudýho, aby se to promíchalo!" A dělala k tomu patřičné posuňky a tvářila se k tomu, jak právě přiléhalo.

Někteří naváděli starého Jalovce, aby sebral syna a šel už na domluvu, že je holce třidvacet a Jendovi skoro sedmadvacet, že už není na co čekat a proč otálet, že se má sebrat a zajistit si to, pokud je čas. Ale Jalovec se nějak ostýchal.

Stále mu to jaksi nešlo, vypustit z úst, že dá synovi co může a že to je pouhých čtrnáct tisíc. Že by dal rád víc, ale musí čítat na dceru, která je doma a věna patrně už nazpátek nedostane.

Naváděl Jendu, aby se s Milenkou včas domluvil a měl ji k tomu, aby se už chtěla vdávat.

Až na to maminku připraví, že tam s ním rád došlápne a s pomocí Boží se to nějak vyjedná.

Jalovcová při tom vzdychala.

Krásný statek a to všechno pomysleni, že je Milenka jediná, se jí ovšem líbilo, ale nemohla se s tím smířit, že se tam Jenda usadí a že se spřátelí s pyšnou Šenkapounovou.

Jalovcová se s ní mnoho neznala, vídala ji obyčejně jenom sedět v kostele v první lavici, kde měla zaplacené místo a šustila hedvábným šátkem. A měla před ní nějaký respekt a přímo zvláštní strach.

Bude-li to hodná tchyně a bude-li mít jejího Jendu ráda?

Kárala se z takových pošetilostí. Ať ho třeba nemá ráda, jen když ho dají do polovičky a udělají ho hospodářem a když mu Milenka bude dobrou ženou.

Bože, jejímu Jendovi může být. Je tichý, nepije, neutrácí a není žádný hrubec.

S mateřskou radostí Jalovcová o tom uvažovala a utírala si při tom oči.

Tak se tou radostí kochala a byla přesvědčena, že ti její zlatí kluci mají štěstí. Více věru než

dcera, ta chudinka to popadla prabídně.

A říkala oběma, když měla k tomu příležitost a chvíli času: — "Musíte pamatovat také na Anežku. Tot' víte, je chudák a nikdá už i lépe nebude."

Chlapci slibovali. Jenda, že až bude u Šenkapounů hospodářem, vždycky něco sestře dá, a Emil že ji ve svém domě poskytne vždycky příjemný útulek.

A tu najednou, Panno Maria, přijde na člověka neštěstí, ani se neví odkud.

Prvně to přiletělo na Žalmanovy jako morová rána.

Ale co pak morová rána, ta je od Pána Boha, ale tohle Bůh milý ví, odkud přišlo.

No, teď nebylo ani pomysleni, že by se mohli o Emilovi a Evě domluvat a kdož ví, jak by to bylo, kdyby si Emil Evu vzal. — Kdyby to bylo pravdou, že Žalman Pavla — tento — —

Jalovcová byla nad tím celá pryč. Tak se jí zdálo, že je to zlý sen a že to ani není možné, aby v tom krásném domě u Žalmanů bylo spácháno něco nepravého.

A bylo to tak divné a tak hrozné. —

Pokud se o ničem nevědělo, nikomu nic nepřipadlo. Od té chvíle však, co příšerné to slovo bylo proneseno, bály se Jalovcovy ženské večer na dvoře i ve stavení a děvečka od Žalmanů dala výpověď.

Sama Anežka říkala, že se jí zdá, jako by na zahradě v noci někdo hekal a také ze stodoly že se nesou podivné zvuky.

A nebylo dosti na tom trápení, které s tím u Jalovců měli.

Ne, že by byli na Žalmanovy zanevřeli, nebo že by se za ně styděli, ale nemohli tu hrůzu prostě překonat a téměř to Emilovi zazlivali, že tam chodí, v hospodářství pomáhá a ve světnici se Žalmanovou a dcerami sedá.

Dědeček jednou dokonce vyčetl Emilovi: — "pověz mi, s kým obcuješ, a já ti řeknu, jak seš." A za pár dnů se vyťasil s novým nápadem, nad nímž všichni téměř o něměli a pohoršený Emil pravil, že děda věru patří už někam do

ústavu.

"Jářku," povídal děda, "dyž je Pavel mrtvej a Norbert přide do žaláře, tak Žalmanová bude nanovo k zadání."

Jenda se dopálil a ve spravedlivém hněvu se na dědu utrl: — "Nechtěl byste si i — dědoušku — ještě vzít?"

A děda zcela klidně odpověděl: "No — proč by ne? Dyt' vona nejní ještě tak stará a nemůže za to!"

Jalovcová se rychle pokřižovala a povídala s odporem: "Vy ste ale starej prostopášník!" a nechala dědu státi, aniž by s ním dále mluvila.

A nebylo toho, jak již bylo řečeno, ještě dost! Ono nechodí obyčejně jedno soužení samo.

Najednou kdosi prořekl, že za Šenkapounovou Milenou chodí z Jablončí pan správce z družstva.

Když to Jenda prvně slyšel, usmál se tomu a mávl rukou.

"Inu — Milenka je hezká a leckdo by na ni bral. Jenže vona by nebrala," a nevšiml si toho.

Bylo však toho povídání více, až ho to začalo zlobiti a staré Jalovcovy strašit.

Sedlák nad tím kroutil hlavou a povídal: "Sec milione, měli sme tam přeci došlápnout! Aby ti i pak nědo přebíral před nosem!"

"Ale, tati, prosím tě," řekl syn mrzutě, "že tomu věříš! Taková vona nejní a já se vo ni nebojím!"

"E —" nedůvěřoval starý, — "nech i bejt, je to ženská a ženské se žádné nemůže věřit! K tomu je bohatá a hezká! A Šenkapounová je pyšná! Mnoho důvěřovat se jí nesmí!"

Jenda byl celý podpálen a byt' byla v neděli zima, že bys psa nevyhnal, pustil se do Domabyly. Nebylo to blízko, půldruhé hodiny, byla-li pěkná cesta a té neděle dobré dvě.

Sníh šlehal tak protivně, jako by nějakou síti bičoval do obličejů a ta měla ostré uzlíčky.

Nohy mu šly sem tam, více zpět než kupředu a sníh se pod nim protivně vrtěl.

Jenda došel do Domabyly jako zchvácený, byl celý uplahočený a jedva dechu popadal.

A měl připravenou řeč, kterou

chtěl Milence povědět.

Smál se a žertoval, je-li mu nevěrná a co že si počne, vezme-li mu ji ten pan správce. Má-li ho zastřelit, nebo co udělat?

Zašel mu však smích a žert mu zaskočil v krku, když ho přijala sama paní Šenkapounová a s vážnou tváří mu pokynula, aby si sedl.

"Pro páníčka," povídala vlně, "to ste se uplahočil, pane Jalovec! Dyt' ste celej říční! Eště si uženete nákej zápal a to všecko nadarmo! To by vám tak naše Milenka za to stála!"

"Stála — nestála —" Jenda vzrušeně odpověděl: "Pro děvče musí člověk podstoupit všecko, kór — je-li takové, jako je vaše Milenka!"

"E — Milenka sem — Milenka tam!" mávla paní Šenkapounová rukou. "Takovejch je na světě!"

Slova byla zřejmě neupřímná a pokrytecká a paní Šenkapounová se nad nimi ani nezačervenala.

Věděla přece, že není přes její dceru a měla plné nitro samolibosti, jenže teď byla tak hrozně rozpačitá a nevěděla, jak to tomu nešťastníku říci.

A tak to vzala hned u pramene a že jako jest ji to náramně nepříjemné, že mu to má říci, že ji to tuze mrzí, ale že nemůže jinak.

Ze za Milenkou začíná choditi pan správce z družstva, který jest — jak slyšeli, velmi hodný člověk a studovaný a je tu správcem jen proto, aby přišel na zkušenou, jinak, že je synem statkáře a má mateřského podílu asi padesát tisíc. A mnoho se do Milenky zamíloval a kdož ví, jestli by si něco neudělal, kdyby ji nedostal. Nu, a to ony si na svědomí vzíti nemohou a tak —

"A co tomu říká Milenka?" — vykřikl Jenda bolestně a vyskočil.

"Copak by říkala? Je to hodná céra a poslechn!"

Jenda hyl jako zeď a ve tváři mu všecko cukalo.

Hleděl chvíli na selku jako na nějaké zjevení a pak vstal.

"A s Milenkou bych mluvit nemohl?" ptal se celý roztřesený.

"To nechtějte, pane Jalovec!

Vona nejní doma a nedočekal byste se il!"

"To jo," odvětil Jenda a vzal klobouk? "tak teda s Pánem Bohem!" a vypotácel se ze dveří jako opilý.

Klopýtal pak domů cestou necestou. —

Domů došel — ani nevěděl jak.

Vitr a sníh mu sekaly do obličejů a chvílemi ho nechtěly dále ani propustiti. Myslel, že tady zůstane a zahyne, nebo snad vůbec nemyslel nic.

Něčeho takového od Šenkapounových přece nečekal. Za takové je přece neměl. A kdyby starou, tedy Milenu rozhodně ne!

Doma šel přímo do světničky a svlékal se ze svátečních šatů. — Měl je od chůze a nečasu celé urousané, nemohl je dáti přímo do skříně, nýbrž musel je dáti na věšák, aby oschly.

To všecko dělal jenom tak po paměti a setrvačností pudu.

Starí Jalovcovi byli ve světnici — maminka něco zašívala. Nechávala si tak tak za celé léto a pak v zimě měla po všecy špatně dny práci. Anežka se zabývala svým děvčátkem a děda byl v hostinci.

V poslední době často tam zaměřil, aby se dověděl o nějakých nevěstách.

Muži z nedostatku ušlechtlejší zábavy si tam z něho dělali dobrý den, všelicos mu namlouvali a dědeček ve stařecké pomatenosti tomu věřil a měl z toho radost.

Emil pak byl vedle u Žalmanů.

"To víš, tatinku, že je nevopustím," povídal otcí, když mu domlouval, aby tam tolik nechodil, že jsou Žalmanovi v lidských ústech a skoupe se v tom s nimi, "tot' víš, že jenom v neštěstí se poznají přátelé! A já tomu nevěřím, že by to Žalmanovi udělali!"

Také nyní v Emilově nepřítomnosti o tom bylo u Jalovců rokováno. —

Paní máma souhlasila s Emilem a dokazovala Jalovcovi, že si to také tak myslí, že jest Žalman nevinný a že to musí vyjiti navenek.

Jalovec pokyvoval a už asi po sté v ty dny povídal: "Jen abys

mluvila pravdu! Já bych tomu byl moc rád. Žalmanovi byli dobří sousedi a dyby se mohla Evička dostat k nám, bylo by to terno. — Ale já nevím, holka, já nevím! — Kam jenom se ten Pavel poděl? Dyt' byl do toho všeho jako drak! Aby se nejčky umoudřil? Tomu já, milá brachu, nevěřím!"

"Třebas někde sám zahynul. — Do ví, esli se něde — netento." Mínila to dobře, ale Jalovec jen krčil rameny.

"Mám obavy, že to tak nejní! — Koukni se, bylo to u Žalmanů tak zlý a nebylo z toho žádný východisko. Sama Žalmanová říkala, že jenom smrt jednoho z nich by tomu pomohla. Aby si to Pavel udělal sám? Tomu nevěřím! Von se dral tuze zpátky na svý, a kdo by se mu mohl divit? Za nic přece nemohl a byl náramně nešťastnej! A Norbert? No, kdo by se mu divil, že ustoupit nechtěl? Tak mu mohlo všelicos napadnout! — A člověku, věru, někdy všelicos napadne! V některou chvíli v něm zvítězí d'ábel a na Pána Boha zapomene!"

"Já sem z toho celá nesvá," — stěžovala si Jalovcová, ani v noci, věř mi, spát nemůžu! Dyby to tak bylo a Emil tu Evičku přeci chtěl, bála bych se, že by s ní přišlo k nám neštěstí! A takovou sem z toho měla radost a tak sem si to přála!"

"Žet', žet'," nařikal i Jalovec, — "to mělo bejt celý naše štěstí!"

Anežka zpozorovala, že Jenda přišel a podivila se.

"Hele, mámi, Jenda už je v sedniče."

"Lidičky!" zalekla se Jalovcová. "To už je tady? To se snad musel vrátit pro nečas a metelici; šel tě istě nazpátek."

A už ji mrzelo, že nebudou vědět, jak v Domabyli pochodil. I to jí dělalo starosti a prve si o tom s tatikem povídali. Aby mu tak ta bohatá holka ušla.

Jalovcové to nedalo. Připadalo jí, že Jenda dlouho mezi ně nejde, že tam nějak okouní a proto za ním vešla.

Stál u okna zády do světnice a díval se do prášnice, jež běsnila venku. Chvillemi to zavylo jako

směčka vlků a udeřilo to do skla jako bezpočetné biče. A chvillemi se venku přímo tmělo.

"Jáčku, Jeníku, ty seš už doma? To ses musel vrátit?" a nakoukla synovi do tváře.

Byl všecek zsinálý.

Snad únavou, snad ještě něčím jiným. Na matku se nepodíval a pravil mdle: "Ale ne — já už sem tam byl."

"Pro páníčka, a voni tě v tej psotě pustily? Já myslela, že tam vstaneš do rána."

Mávl rozčileně rukou: "E — co bych tam —"

"To ti ani čaj neuvařily?" ptala se matka bez dechu a už se jí třáslý nohy a umdlěvala ramena.

Nesměla by býti matkou, aby nepoznala, že to není se Šenkapounovými v pořádku.

Jenda však nebyl příliš sdilný a nechal si to hlavní zatím pro sebe.

Prosil maminku, aby mu dala pokoj a neptala se ho na nic a lehl si do postele, tváře se, že spí.

Jalovcovi byli velmi znepokojeni a skličeni. Starý stále zapaloval a rychle bafal, a poposazoval svoje štruksky.

A maminka plakala už předem a bolestně Anežce povídala, že je to divné, když někteří lidé mají, až křesťanů to štěstí, jak mají ve všem smůlu a ve všem nezdár. A ona že se tolik modlí a jenom za štěstí svých dětí.

Děda přiklopýtal už s večerem; škrábal bačkorami po síni a bručel, že má v sedniče zimu a že se o něj žádný nestará.

"Já to povídám, že se budu muset votento! No, nemračte se, pajimámo, já vím, že vám to nejní vhod, ale taklec to dále nejde! Já bych se zahrabal! Já nemůžu žít jako hovádko! Žádnej si mě nevšímá, žádnej vo mě nedbá — tak lec já už nebudu! Povídali, že mají u Součků šikovnou děvečku — má sedum set a peřiny a že by si mě vzala."

Jalovcová, jež byla již rozladěná, usedavě zaplakala.

"Dědo — vy ste se úplně zbláznili! Ach, proč tohle všecko na nás Pán Bůh dopouští!"

"Co bych tento?" rozhněval se

děda. "Co by Pán Bůh? Já si to vyjednám všechno sám a vy s tím nebudete mět žádnou trampotu. — Vožením se podle svýho a dost!"

Klepl hůlkou do země, až se přitom zamotal a potácel se do světnice. —

Jalovcová zalomila rukama.

Když Emil uslyšel, jak to s Jendou u Šenkapounů dopadlo, zůstal jako opařen. Všecky jeho naděje se tím docela propadly.

Těšil se již na rodný dům a představoval si, jak to bude krásné, až bude doma s Evičkou hospodařit.

Dříve to ani nevěděl, jak má rád rodný krov a ta jejich pole; od dětství jen věděl, že to jeho nebude a že musí pryč, aby tu mohl vládnout a hospodařit Jenda.

Bylo to docela přirozené!

Přece nejstaršímu synu již od prvopočátku všeho světského ustanovení patří prvenství na statku. —

Když se však vyskytla naděje, že by se Jenda přiznal, bylo to příliš krásné a lákavé! Zůstati doma a své si zvelebit —

Často za tu dobu koukal na rodnou světnici a sliboval si, jak ji opraví. Položí novou podlahu a dá udělat nová okna. Větší a ventilační, jako mají všude a z kuchyně prorazí okno na zahradu, aby odtud Evička viděla na plotnu. —

A spraví zápraží a plot u venkovní zahrádky — po čase pokryje stodolu a na kolníky dá tašky, jako jsou na domovním stavení.

Tak to všecko Emil snil a seprádal, a těšil se nato. Však Eva přinese nějaké peníze, zbude mu hodně a ještě uloží. To už pro děti, až jim je Pán Bůh dá.

S Evičkou děti!

To bylo sladké a mámivé a Emil se pod těmi představami radoval až chvěl.

A teď najednou!

Není dosti soužení, které pomáhá Žalmanovým něsti — přišlo i toto, které mu připadá stejně smutným a zlým. —

(Pokračování.)

* Čtete a rozšiřujete "Hlas"! *

Jan Staněk:

Z českého zákoutí.

Pánové, kteří se celý večer s Hedvikou bavili, stáli opodál a v patrné rozmrzelosti na ní hleděli, cítili se býti jejím jednáním pokorěnými když si šla na volenku pro zámeckého správce, čímž jim dala jasně poznati, že jimi pohrdá. — Nyní počala třetí volenka, Hedvika se ohlédla ku svým ctitelům, usmála se a pravila:

„Pánové, nyní jest ještě volenka, chtěla bych s vámi se všemi tančiti, ale jak sami vidíte a uznáte, se všemi mi to není možná, — kdo z vás by si přál jíti se mnou přihlašte se!“

Oslovení se podivně usmívali, — zdálo se, že žádný z nich si toho nepřeje, ale konečně pokročil továrník Silák ku předu a ukloniv se pravil: „Milostivá slečno, já budu tak smělym.“

Hedvika se zavěsila na jeho rámě a brala se s ním do taneční síně, zraky její tékaly po tančících, hledala zámeckého správce a také jej brzy spatřila, tančil s Baruškou Kymalovou. Povzdychla tiše a v duchu si pravila:

„Nemůže za mnou přijeti, poněvadž má zde již svou lásku.“

Paní Klácelová, matka Hedvičina byla velmi rozmrzelá chováním Hedviky; viděla, že jsou všickni její ctitelé uraženi a to jí velice zlobilo, vždyť to byly samé, dobré partie a tu umínala dceru pokárati. Když se Hedvika vrátila provázena svým tanečníkem, pokynula jí, aby k ní přistoupila. — Hedvika tušila, že bude pokárána, ale to jí nelekalo, uposlechla pokynů matčina a přisedla k ní.

„Jsem s tebou nespokojena.“ — promluvila matka. „Provedla jsi velikou hloupost tím, že jsi tyto

pány pomíjela a běžela jsi za tím správcem; to jest hrozné co ty ve své hlouposti provádíš.“

Hedvika již odpověděti nemohla, továrník Silák přikročil k ní a za ním se táhli též ostatní její ctitelé. Nutila se do veselé nálady, ale v duši její se usídlila veliká lítost, poprvé poznávala jak bolí zklamání v něžných nadějích. — Bavila se s těmito pány, zraky její zalétaly však často k taneční síni, hledala Ferdu a když jej spatřila, vždy ji srdéčko nepokojně zabušilo a zvláště když jej viděla hovořícího s nějakou dívkou.

Hudba opětně počala hráti a tu statkář Hora žádal Hedviku o taneček. V taneční síni setkala se zase s Ferdou, zahleděla se na něho, — zraky jejich se setkaly, usmíval se na ní což jí nevýslovně blažilo.

Byly již tři hodiny ráno když se panstvo hotovilo k odchodu. Ferda byl již připraven, stál v pokojíku opodál, čekaje na panstvo.

Ctitelé slečny Hedviky se hlásili za průvodce, ona však prohlásila se vši rozhodností, že si toho nepřeje, aby ji někdo provázel. — Tímto odmítnutím byli všickni pánové zaraženi, rozloučili se s ní chladně a odešli dříve než Hedvika, čímž byla tato jen potěšena, tu obrátila se k Ferdovi a zvolala hlasitě, takže všickni slyšeli co pravila:

„Pane Polický, buďte pamětliv toho, že mi vás určila naše paní hostitelka za průvodce! Po celý večer jste mne zanedbával, napravte svou nedbalost aspoň tím, že mi budete cestou k domovu průvodcem.“

„Jsem vám cele k službám milostivá slečno!“ odvětil Ferda uklá-

něje se. Lázevec propukl ve veselý smích a otec Hedviky a též snoubenec Růženy přizvukovali a paní Lázevcová zvolala:

„Tak je to dobře slečno, náš pan správce by se ani sám neodhodlal k vám se připojit, je to takový bázlíveček.“

Paní Klácelová však spokojena nebyla, zlobila se na dceru, že se na tohoto správce přímo lepí a ti, kteří přece za něco stojí nechá odejít, ano zapuzuje je od sebe, to nesmí zůstat bez pokárání.

Ferda přikročil k Hedvice a nabídl jí paži, na niž se ona bez váhání zavěsila a vyšli první z hostince.

„Sejdeme se zítra?“ — tázala se Hedvika když se ocitli před hostincem, čekajíce na ostatní.

„Pochybuji o tom slečno, domnívám se, že vám to vaše matinka znemožní nějakým způsobem; vidím na ní, že jest pohoršena vašim vyzváním, abych vám byl průvodcem.“

„Uvidíme,“ odvětila Hedvika pohodivši nedbale hlavou. „Přála bych si prodletí zítra ještě ve vaší společnosti pokud zde budeme, — myslím, že odjedem až pozítří.“

„I mně by byla vaše společnost milá slečno, avšak vědomí, — že, matinka vaše se nad tím pohoršuje, mne od vás zahání.“

„Vy jste bázlívec, jak se vyjádřila milostivá paní,“ prohodila Hedvika. „Budu hledati příležitost s vámi se setkat, uvidíte, že mne ani káravý pohled mé matinky nezastraší, a vy byste měl býti také takovým hrdinou a neukazovati se bázlívy.“

Panstvo se vyhrnulo nyní z hostince, čímž byla další řeč těchto dvou přerušena. Vykročili ku předu, ale již nemluvili až když se ocitli v zámeckém dvoře chopila se Hedvika Ferdovy ruky, stiskla ji a zašeptla: „Na shledání zítra!“

Ferda ustoupil k straně, sejmul klebouk a přál panstvu dobré noci a když osaměl vstoupil do svého pokojíka, který byl hned v přízemku, kdežto pokoje panstvem obývané byly v patře.

Když se ocitla Hedvika se svými rodiči v pokoji pro ně připraveném obrátila se paní Klácelová

k dceři a pravila přísně znějícím hlasem:

"Hedviko, nejsem s tebou spokojena, tvé jednání mne hluboce zarmoutilo o pohněvalo, že jsi tak nerozváznou jsem nevěděla."

Hedvika neodpovídala, odstrojovala se klidně, obírajíc se v myslí zámeckým správcem, který učinil na ní hluboký dojem.

"Co pak se stalo?" tázal se Klácel své choti, pohlížeje na dceru a zase na ženu.

"Co se stalo, tys to neviděl, ty jsi se toho nepovšimnul?" zvolala paní v rozhorlení. "To jest opravdu smutné, že otec nevidí co jeho dcera provádí a má ji před očima. To jest velká chyba můj milý, že pustiš to nezkušené děvče docela se zřetele. — Považ jen, ona věnovala více pozornosti tomu správci, než těm pánům, kteří se tak živě o ní zajímali, můžeš si pomyslit jak to na ony pány působilo když to viděl!"

"Ale, ale, přece se nebude na ně věšeti," prohodil Klácel.

"Vždyť pravím, vy mužové jste naprosto neprozíraví," zanaříkala paní Klácelová. "On tam sedí a nevidí co se děje. Představ si, ona hned na počátku zůstala se správcem v taneční síni přes dva koušky, ač věděla, že tam v pokojíku čekají na ní pánové, na nichž přece něco záleží. Ale to není ještě vše, když byla volenka vyvedla to ještě hůře; tam stáli kolem ní pánové, čekající v roztoužení kterého si z nich vybere, a víš otče, co učinila? — Nechala všecky státi a hnala se za správcem. — Měl jsi si všimnouti, jak byli oni pánové zaraženi, až mi jich bylo líto, hleděli za ní a zase na sebe, jako by čekali vzájemného vysvětlení. — Pravím, běžela za správcem, ale není ještě všecko, nemohla se jej nabažiti, zůstala s ním v taneční síni zase až přes dvě volenky a pak teprve přišla celá ztrápená."

Paní Klácelová z hluboka povzdychla a ohlédnuvši se na dceru, stavějící se jako by ani nevěděla o co se jedná a tato její nevšímavost pohněvala matku a tu zvolala:

"Tak se jenom podívej muži, — jakou to máme dceru, ani si mých

slov nevšímá, jako by se jí to netýkalo."

Hedvika se ohlédla nyní na matku a pravila docela klidně:

"Promiň matinko, domnívala jsem se, že mluvíš s tatínkem, nevím zda-li jsi si něčeho přála?"

"Toto jest znamenité, ona neví ani co jsem mluvila," zalamentovala Klácelová. "Má na mysli stále jenom toho správce, ač musí přece vědět, že se pro ní nehodí."

"Ale matinko, vždyť mohu přece promluvit s každým, slušným pánem, — a že tento správce jest slušný muž, zajisté uznáš?"

"Toho mu neupírám, ale neměla jsi pro něho zapuzovati jiné a to takové, kteří by se pro tebe hodili," odpověděla matka již mírněji. — "Bylo mi těch pánů líto když jsem viděla, jak je to dojalo vidouce, že dáváš před nimi přednost správcem." —

"Matinko nebylo by to slušné, abych se hned stavěla býti zaujatou přiblíží-li se mi někdo, který by se dle tvého úsudku pro mne hodil, stala bych se směšnou."

"Toho nežádám, ale stejně zdrželivě měla jsi se chovati ku správci, který je ti také cizí a pak se ani pro tebe nehodí."

"Pan správce mi nebyl již tak cizím, vždyť jsme se seznámili s ním před plesem zde a mimo to, určila mi jej paní Lázovcová za společníka. Dle mého úsudku nedopustila jsem se ničeho, za co bych zasluhovala pokárání, že ano tatínku!"

"Dobře to bylo, až na to, že to nebylo dobře," odpověděl Klácel s úsměvem. "Ty milé dítě se domníváš, že jsi jednala správně, matinka spatřovala v tvém jednání zase nesprávnost, to jsou dvě protivy, které jest těžko v soulad uvést. — Nejlépe učiníte, když nyní hezky tiše ulehnete a budete hleděti tuto neshodu zaspáti."

"Nejsem spokojena," zabručela paní Klácelová s povzdechem.

"Oh matinko, já také nejsem spokojena," zašeptla Hedvika.

"Konečně jste se shodly," zasmál se Klácel. "Nyní můžete klidně zbytek noci prospáti s tím vědomím, že jste se dohodly."

"Milý muži, ty béřeš vše na leh-

kou váhu!" vytýkala paní Klácelová. "Měl bys více uvažovati a nezkušené děvče poučovati."

"Příště si lépe všimnu co provádí," odpověděl Klácel stále se usmívaje. "Nyní bys měla milá matko pokárati také Růženku, — pohled jak se usmívá, ta jistě byla spokojena s průběhem večera."

"Ovšem tatínku, jsem nanejvýš spokojena," odpověděla starší dcera.

Paní Klácelová potřásala jenom nespokojeně hlavou, dle jejího úsudku mělo býti vše jinak. Hedvika již na ony své citele ani nevzpomněla, za to však vzpomínala více na správce a v duchu se sama sebe tázala, zda-li i on na ní myslí a zda-li by si přál častěji se s ní sejíti? —

IX.

Druhého dne po plesu panstvo dlouho vyspávalo, — Ferda však vstal jako obyčejně. — nezaspal svých povinností, ač v této době zimní nemusil tak bedlivě na vše dohlížeti. Čeled' byla spolehlivá a ve všem přesná i bez jeho dohledu. —

Když se vracel ze své obchůzky po hospodářství do svého pokojíka, setkal se v chodbě s Hedvikou, — která vstala nejdříve a jsouc puzeň touhou spatřiti správce seběhla dolů a právě chtěla vyjiti z domu když on vstupoval do chodby.

"Ah, pane správče, vy jste již také vzhůru?" zvolala jsouc krásně zrůměněna. "Domnívala jsem se, že já jediná jsem se vyspala nejdříve."

Ferda pozdravil a chopiv se ruky její již ona mu podávala. — pravil: "Dle vašich slov milostivá slečno, soudím, že panstvo ještě vyspává, proč vy jste si nedopřála ještě delšího odpočinku?"

"Jest pravda, že tam nahoře vše ještě vyspává," přisvědčila dívka. "Procitla jsem nejdříve ze spánku, rychle jsem se upravila a sestoupila jsem dolů v domnění, že i vy ještě ples vyspáváte, chtěla jsem se pochlubit, že jsem nejranější, vy jste mne však předstihl."

"To jest právě dobře, že jsem vás předstihl slečno, jinak byste se mi vysmívala, že jsem ospalec," smál se Ferda.

"Nuže, když jsme my dva nejrannější, můžeme společně posnídati pane správce, kuchařka mne již volala, abych šla do jídelny."

"S radostí slečno, ve vaší společnosti mi bude výborně chutnat" přivoloval Ferda. Dívka se zavěsila na jeho rámě a vstoupila s ním do jídelny, kam jim kuchařka přinášela již snídani.

Hedvika se jala Ferdu obsluhovat jako domácí paní, k čemuž on úsměvavě přihlížel a pravil k ní:

"Jak vám slečno tato činnost hospodyňky krásně sluší. — přál bych si býti vámi vždy obsluhován, působí mi to veliké potěšení věda, že jsem obsluhován nejspolehlivější děvou jakou jsem kdy poznal a která jeví o mne tolik upřímné péče."

"O, jen mi tak příliš nelichotíte, vždyť vy to vážně nemyslíte," odporovala Hedvika, jsouc temně zrámněna.

"Nepovažujte moje slova za pouhé lichocení slečno, vždyť vy sama víte, že jsem řekl pravdu."

"Jak bych mohla vědět kdy mluvíte pravdu a kdy ne?"

"Slečno, věřte mi, nepravdu vůbec nemluvím, to raději mlčím," — hájil se Ferda. "Řekl jsem, že sama víte, že nejsou moje slova pouhým lichocením, odporujete, že to nemůžete vědět, upozorním vás jenom na to, jak mnoho jste měla včera ctitelů, kteří všickni svým chováním dokazovali, že jsem mluvil nyní pravdu."

"Ah, o ty nestojím," odvětila s pohrdáním.

"Zajisté máte již známost jinde, jinak byste se od nich nevzdalovala a netvrdila byste, že o ně nestojíte?"

"Vy jste byl včera slepý a bez citu, anebo jste viděti nechtěl!" — vydechla Hedvika tiše ze sebe, — kloníc hlavu.

"Slepý a bez citu?" opakoval Ferda slova své spanilé společnice. "Nuž ano, byl jsem slepým a cit svůj jsem musil umrtvit, nesměl jsem se ukázat tak, jak jsem pocítoval. Slečno, vy jste byla ke mně roztomilou, úchvatně spanilá a to jsem si nesměl přiznati, neboť procitnutí z takového krásného sna by bylo pro mne hrozné, uvádělo

by mne až do nepříčetnosti."

"Vy jste se bál přiznati si, že se o vás zajímám?" tázala se Hedvika tiše. "Co jste si tedy o mém chování myslel, jak jste mne posuzoval?"

"Řekl jsem si, že je to váš okamžitý rozmar slečno! Takové dívčí rozmary způsobí často mnoho zla, uvádějí lehkověrné muže do velkého rozladění a duševní pokleslosti, nutil jsem se tudíž přijímati vše jenom povrchně, — bez hlubšího významu."

"Křivdíl jste mi pane!" dělala Hedvika polohlasně. "Jest mi hrozně těžko pochybnosti vaše vyvracetí, nikde jinde bych tak neúčinnila, zde však učiním výjimku, chci se vám jeviti v pravém světle, a tu vám pravím, že moje jednání a chování vůči vám bylo upřímné, toužila jsem jenom po opětování se strany vaší."

Ferda se chopil ručky její, přitáhl ji něžně k sobě a zahleděl se jí do očí. Chvilu snesla jeho pohledu, pak ale sklonila hlavu a tiše povzdychla.

"Slečno, dovolíte mi vás polibiti?" tázal se tiše vina dívku k sobě. Hedvika neodpověděla, ale přitulila se k němu ještě úžeji. — Objal ji kolem šíje, nazdvihl její hlavu a dlouze ji políbil.

Tělem jejím proběhlo v té chvíli slastné chvění, duše její zajásala a oči naplnily se nevýslovnou něhou. Dlouho držel Ferda tuto spanilou dívku ve svém objetí hladě něžně líce její a zašeptl k ní tišinou:

"Jak jsi spanilá děvo a jak blaží mne tvá přítulnost; tento okamžik utkví mi na dlouho, snad na vždy v paměti."

Hedvika se konečně vzpamatovala ze svého opojení, vyvinula se volně z jeho objetí a zahleděvši se na něho téměř bázně, tázala se slabě se chvějícím hlasem:

"Neklamete mne svými lichotivými slovy?"

"Řekl jsem pravdu Hedviko, ale bylo by lépe kdybychom si byli zůstali nepřístupnými jako jsme si byli až do té chvíle."

"Proč toho litujete tak brzy?" — tázala se litostivě.

"Mám k tomu vážnou příčinu,

spanilá děvo! Od této chvíle budeme po sobě toužiti, ale tužby naše nedojdou svého splnění."

"A když by mohly dojiti, jak vy se pak ke mně zachováte?"

"Pak ovšem bych jásal drahá děvo! Lépe však bude, nebudem-li na možnost toho vůbec mysliti."

"Neprovdám se za jiného ani kdyby králem byll" zvolala dívka a zraky její zazářily odhodlaností. "Chceš abych ti přísahala? — Je-li to tvá vůle, složím ti tu nejhroznější přísahu."

"Ne, ne, toho nežadám děvo, — nechci tě vázati přísahou, ponechávám ti nadále úplnou volnost, neboť nemohu předvídati jaké nátlaky se budou na tebe činiti, musíš býti volnou, abys neměla svědomí obtížené. Kdyby se stalo a byla jsi donucena ku sňatku s jiným, buď ubezpečena, že tě nebude proklínati, neboť vim, že budeš i tak nešťastna."

Po těchto slovech dívku opětne objal a vroucně zlíbal.

"Chci býti tvou," zašeptla Hedvika tulíc se něžně k němu.

V té chvíli se ozvaaly na chodbě hlasy, oba milující rychle od sebe odsedli a hned na to vstoupila paní Lázořcová do jídelny; — zahleděla se pátravě na oba, na jejichž tvářích se jevily patrné rozpaky.

"Nemýlím-li se, vyrušila jsem vás moji holoubci?"

"My se rušiti nedáme milostivá paní!" odvětil Ferda s vynuceným klidem a zraky jeho se dotkly do ruda rozpálené tváře Hedvičiny. Také paní Lázořcová si toho povšimla, že je tato dívka neobyčejně vzrušena, usmála se a pravila: "Vy dva jste byli rannější než my všickni, nyní jsou však již i ti ostatní vzhůru, za krátko budou zde."

"Moji rodiče také již?" tázala se Hedvika a nevyčkavši odpovědi vzhopila se na nohy a spěchala ku dveřím, kde se ještě jednou ohlédla, na Ferdu za ní hledícího se usmála a hned na to vyběhla na chodbu s neobyčejným spěchem, jako by přinášela rodičům radostnou novinu. Doběhnuvši ku dveřím vedoucím do pokoje, — v němž rodiče její meškali, musila

stanouti, aby se vydýchala a uklidnila.

Nyní si připamatovala co se mezi ní a správcem událo, skoro se toho zděsila, teprve nyní ji napadlo, že láska jejich jest naprosto beznadějná, rodiče její, že nikdy nesvolí k tomu, aby se provdala za muže nemajetného, jakým je tento správce.

"Šla jsem příliš daleko," zašeptla malomyslně. "Vyprovokovala jsem ho ve své nerozváženosti, jen jaké bude zakončení?"

Její veselá nálada nyní poklesla a v duši její usadil se hluboký smutek. Otevřela dvěře do pokoje, kde byli rodiče, Růžena a její snoubenec již připraveni aby šli do jídelny. Matka se zahleděla ostře na dceru a skoro přísně se jí tázala kde byla?

"Proběhla jsem již celé hospodářství," zalhala si tázaná.

"A byla jsi zase s tím správcem?" vyzvíдалa matka přísně.

"Ano, posnídali jsme spolu," — přisvědčila Hedvika tak nevinně jako by se nebylo nic stalo. "Měla jsem snad čekati až vy se vyspíte? — Kuchařka mne volala k snídani, šla jsem a za chvíli přišel pan správce."

Matka hleděla chvíli pátravě na dceru plna nedůvěry, pak se obrátila k ostatním a pravila:

"Nejlépe bude když odjedem ještě dnes."

Hedvika se tohoto matčina vyjádření zalekla, již chtěla protestovati, tu ji však napadlo, že by matčino podezření jen posilovala, a to nesměla. Usmála se nuceně a zvolala:

"Ano odjedem, doma je to přece nejpohodlnější."

Paní Klácelová podrobila dceru opět pronikavému pohledu, z jejího zevnějšku nemohla však ničeho vyčísti, odvrátila se a vyzvala ostatní, aby šli k snídani, domácí paní že již čeká.

"Snídala jsem již, zůstanu zde," pravila Hedvika.

"Co bys zde měla co činit?" obrátila se k ní matka. — "S námi pojď, rodina má býti vždy pohromadě."

Hedvika již neodporovala, vykročila první z pokoje, na chodbě

však zůstala poslední, bála se skoro setkání se správcem, nejrady by byla vyběhla ven, jen kdyby nebyla taková zima.

Srdce jí mocně bušilo když se blížila k jídelně, nevěděla jak by se měla tvářiti při setkání se s Ferdou. Váhavě vstupovala do jídelny, ale v mžiku přehlédla celou místnost: hledala toho, jehož se bála a přece ho měla tak ráda, ale nespátřila jej, nebyl již v jídelně. V prvním okamžiku byla tomu ráda, že se s ním nemusí již setkat, ale později se stala neklidnou, — toužila jej spatřiti a aspoň jediné slovo s ním promluvit, aby poznala, jak na něho dnešní její chování působí?

Usedla stranou a jala se prohlížeti různé časopisy jenom aby se něčím zaměstnávala, v duchu však se obírala stále zámeckým správcem, napadalo ji chvílemi, že se jí vysměje a to jí vhánělo krev do hlavy. Rozmluvě vedené u stolu, nevěnovala pozornosti, — náhle však slyšela svou matku když pravila, že ještě dnes odjedou. Zalekla se opravdu, ona si nepřála odjet, nejrady by se zde zdržela ještě několik dnů.

Paní Lázovcová prohlásila, že dnes ještě její hosté odjetí nemohou, jsou po plesu ještě málo zotaveni, nejméně dva dny musí zde zůstat. Tato slova zámecké paní působila velice blahodárně na polekanou dívku, doufala, že matka její přivolí zde se zdržeti a tu by se jí naskytla ještě příležitost se správcem se sejti a několik slov s ním promluvit.

Pánové si šli po snídani prohlédnouti hospodářství a dámy se stáhly do malého pokojíku k důvěrnému hovoru. Hedvika byla nucena jíti také s sebou, ač by byla šla raději též s muži prohlížeti hospodářství svých hostitelů.

Seděla nyní mlčky u stolu a naslouchala bez zájmu rozmluvě matky a paní Lázovcové. Po delší chvíli zavedla matka její hovor na domácí poměry a tu pravila:

"Můj muž se již častěji vyjádřil, že máte celé hospodářství vzorně zavedené, to musí pan Lázovec býti velmi bedlivým když chce vše v dobrém pořádku udržeti, — má

mnoho starostí s lidmi."

"O to se stará jenom náš správce," odvětila paní Lázovcová.

"Hm, je tedy dosti spolehlivý a řídí se přesně danými instrukcemi," prohodila paní Klácelová. "Zajisté to trvalo dosti dlouho, než jej pan Lázovec vyškolil, aby se mohl na něho spolehnouti?"

"O, naopak, můj muž mu nedává žádné instrukce, ponechává mu ve všem volnou ruku, známe ho již, byl zde ještě než šel na vojnu, a ještě byl na vojně již se můj muž o to zasazoval, aby šel zase hned k nám, až bude z vojny propuštěn."

"Hm, to jest opravdu chvalitebné, dle toho se dá usouditi, že jest dosti rozumný ten váš správce, co jsou jeho rodiče?"

"On již rodičů nemá," odvětila zámecká paní. "Byl vychován v jiné obci u zámožného rolníka, — který jej dal vyškoliti, rodiče mu nezanechali majetku, byl to chudý sirotek."

Paní Klácelová pohlédla nyní přísně na Hedviku, tato však matčina přísného pohledu neviděla; měla hlavu skloněnou nad obrázkovým časopisem, stavěla se jako by ani nevěděla co se zde mluví, ač rozuměla každému slovu a chvěla se úzkostí, že se dostane matce nepříznivých zpráv o správci, což by jí bylo hrozně nepříjemné.

První sdělení paní Lázovcové bylo dosti příznivé, ale poslední Hedvikou zachvělo, věděla že jí matka nyní přísně zakáže se správcem mluvit když vyzvídala jaké jsou jeho poměry.

"Co vlastně hodlá ten váš správce později činiti, u vás paní Lázovcová, stále býti nemůže, musí přece pomýšleti také na budoucnost?" tázala se paní Klácelová po krátké pomlce.

"Milá paní, to jest těžko říci," zasmála se Lázovcová. "On sám ještě neví jak to bude dále, až do té doby jest spokojen a my též; ani bychom si nepřáli, aby nám brzy odešel, ač mu přejem to nejlepší. Zde se mu čini dosti výhodné nabídky, jsou zde nevěsty s pěknými statky a rády by se za něho provdaly, bez ohledu na to, že jest

chudý, ale on se nemůže jinak rozhodnout, známosti si vůbec nedělá."

Když se zmínila paní Lázovcová o nevěstách, které se Ferdovi nabízejí, pozdvihla Hedvika prudce hlavu, zalekla se těchto slov tak mocně, až se zachvěla a tvář její nápadně zbledla. Pohled její setkal se s pohledem matčiným, který byl přímo hrozivý. Sklonila hned zase hlavu jako by chtěla čísti, — ve skutečnosti však čísti nemohla, — mysl její byla velice vzrušena.

"Dle toho, jak jste zde tohoto správce vyličila paní Lázovcová, jest viděti, že jest hrozně domýšlivý, myslí, že uloví něco lepšího než jest selská usedlost," promluvíla opět paní Klácelová.

"O, není domýšlivý, to bychom mu křivdily když bychom jej takto posuzovaly, mohu s jistotou o něm říci, že by se nevnucoval tam, kde by viděl, že si jej nepřejí."

"Hm, nevím, ale včera na plesu jsem viděla, že se chová nějak nápadně k naší Hedvice, bylo by to opravdu směšné a pokárání hodno kdyby myslil na sblížení, k tomu by nikdy nedošlo."

"Ale matinko, jaké to máš nápady?" zvolala Hedvika v patrné rozmrzelosti. "Křivdiš mu velice, vždyť jsi viděla, že ke mně po celý večer nepřišel, byla jsem to já, která jsem pro něho šla."

"Ovšem, ovšem, ale když tě dostal do rukou, zapomněl, že tě má zase pustiti, snad by tě byl držel do rána."

"A zase jsem to byla já, která jsem jej žádala, aby se procházel se mnou po taneční síni, poněvadž jsem chtěla s ním ještě tančiti, jest výborným tanečníkem."

"Jsi ještě nerozumné děvče, tvé hlouposti se nedivím, on však měl věděti, že se to pro něho nesluší s tebou tak okázale salonem se procházeti."

"Tobě matinko by bylo milejší kdyby mne byl odmítl a tak pokoril?"

"Eh, takové odmítnutí s jeho strany by nemohlo býti pro tebe pokořením, musilo by se to nazvati moudrým jednáním."

Hedvice vstoupily slzy do očí, bylo ji náhle správce nevýslovně

lito když jej matka její nezaslouženě tak snižuje. Vzchopila se od stolu a spěchala ku dveřím. Paní Klácelová na ni hleděla ve velikém překvapení a zvolala:

"Kam jdeš, proč odtud utíkáš? Pojd' sem hned!"

Hedvika však tohoto rozkazu nedbala, vyběhla na chodbu, seběhla se schodů do přizemí a vystoupila na nádvoří.

"To jest neposlušné děvče!" — zvolala paní Klácelová když se Hedvika nevrátila. "Vidím již, že budu nucena jednati s ní přísněji."

"Ale matinko, proč ji káráš pro to, že se bavila s panem správcem, vždyť to není přece nic zlého." — domlouvala Růžena matce.

"Ty tomu rozumíš právě tak jako to nezkušené děvče," obořila se paní Klácelová na dceru. "Tam pomijela pány na nichž záleželo a chytala se tohoto bezvýznamného správce, to mne opravdu zlobí."

"Milá paní sousedko, nehněvej se pro to na svou dcerušku!" — jala se domlouvat paní Lázovcová rozhněvané matce. "Budou-li si oni pánové opravdu přáteli se slečnou se sblížit, dostaví se jistě brzy, neboť takový divčí rozmar na váhu nepadá."

Paní Klácelová nyní nahlédla, že se poněkud ukvapila, zasmála se nuceně a pravila: "Musím se stavěti přísnou, jinak by mého slova to bujné dítě nedbalo, musí se jí vnutiti úcta ku všemu, co si rodiče přejí."

Hedvika přeběhla chvatně nádvoří a vkročila do stromořadí, táhnoucího se od zámku, nedošla ještě daleko když zaslechla kroky; pozdvihla hlavu a ku svému překvapení poznávala zámeckého správce, který ji nyní uctivě zdravil, smekaje klobouk.

Hedvice nebylo v té chvíli toto setkání milé, ježto jí zněla slova matčina v uších, vyběhla, aby se uklidnila a tu ji přichází do cesty právě ten pro něhož byla kárána. Poděkovala v roztržitosti na jeho pozdrav, a chvátila dále.

Ferdá zůstal v překvapení státi a hleděl za vzdalující se dívkou, potřásl udiveně hlavou a pravil sám k sobě:

"Dospěla asi k poznání, že chy-

buje, věnujíc mi více pozornosti, poznává ten rozdíl majetkový, jaký jest mezi námi. — Nuž dobře, zařídím se dle toho."

Hedvika brzy litovala, napadlo jí, že správce svým jednáním urazila, stanula a ohlédla se opět, — byla rozhodnuta na něho zavolati, ale on vstupoval právě do dvora, takže již na něho zavolati nemohla, snad by jí ani již neslyšel. — Otočila se a šla dále majíc hlavu na prsa skloněnu, bylo jí v té chvíli tak hrozně bolno u srdce až jí vstupovaly slzy do očí.

(Pokračování.)

DOPISY.

MINNEAPOLIS, MINN.

P. b. P. J. K.! — Ctěná redakce! — Přijměte můj upřímný pozdrav! Zasílám celoroční předplatné na Českou Ženu a lituji, že jsem Vás tak dlouho nechala čekat. Děkuji Vám za trpělivost se mnou, neb úmysl jsem měla dobrý, snad řeknete ale skutek utek'. Neutek', ale stále jsem odkládala s dopisem, až se mi naskytne příhodná doba ku psaní. A doufám, že s pomocí Boží již nebudu tak pokulhávat s předplatným jako v poslední době dvou roků. Bylo tomu právě dvě leta v lednu co jsem podstoupila dosti nebezpečnou operaci, — která se s pomocí Boží zdařila a já se pomalu počala opět uzdravovat. Bylo to dosti trpké zažití. — Za čtyři měsíce po operaci jsem byla nucena jíti opět do práce, abych zaplatila doktora a nemocnici. Při poloviční síle se to těžko pracuje a musí být opatrnost, aby se zdraví opět nepoškodilo, a při malém platu se dluh tuze pozvolna splácí. Proto doufám, že mi mé opozdění prominete. Pomalu nabývám zase vrchu nad svými dluhy, a opravdu se mi ulehčuje, neb to mám stále na mysli co jsem komu dlužna. Bůh dopouští, ale neopouští. Snažila jsem se ochotně přijmout ten kříž na sebe, a z lásky k Němu všechnu bolest trpět, neb jen tak se opravdu vše snáze trpí, a poznala jsem jasně jak mi Bůh byl nápomocen ve všem. — Ted' jsem opět v dosti dobrém zdraví

a děkuju Bohu, že mi popřává času a příležitosti dobré skutky pro Něho konat. O tu příležitost ku konání dobra není nouze, jen že mnozí ke své věčné škodě ji Bohu žel tak slepě pomijejí, a až dojdou ke konci života, tu teprv poznají svůj velký omyl. Ale promarněný čas již se nenavrátí. Čas tak rychle ubíhá.

Již opět nastala svatopostní doba, a než se nadějem bude zde jaro v celé své kráse a radosti. Po tak tuhé zimě jako je letošní jistě každý s radostí to jaro uvítá. Kdo je příliš vzdálen od kostela musel v letošní zimě přinášet velké oběti, když chtěl být přítomen mši sv. Zde ve městě to ještě ujde, a při dobré vůli se to dokáže, ale bez oběti se nedokáže ani zde nic. — Máme zde každé úterý večer pobožnost k Matce Ustavičné Pomoci, a šťastný je každý kdo se takové pobožnosti pravidelně účastňuje, neb je účasten mnoha milostí, které ta dobrá matička tak hojně rozdává každému kdo o ně prosí. Návštěva chrámu na ty pobožnosti je čím dál větší, a je radostno slyšet ten zbožný zpěv lidu, který tak nadšeně dává najevo své city lásky a důvěry k Matičce Boží. Zajisté že Ona má z toho velkou radost a potěšení, — když okolo Sebe vidí tolik Svých věrných dětí a bere všechny pod Svoji mocnou ochranu, které jest nám za dnešní doby tak moc zapotřebí. Proto drazí čtenáři a čtenářky neotálejte k Ni své prosby přednášet s dětinnou důvěrou. — Ona se každého s láskou mateřskou ujme, a nadarmo k Ni žádný o pomoc nevolá. V poslední době zde byla jedna dívka na její přímlovu zázračně uzdravena, jak pravil dp. farář té osady, že je úplně přesvědčen že se stal na její přímlovu zázrak. Ona 14-letá dívka se náhle na smrt roznemohla, a její rodiče povolali rodinného lékaře, a ten rozpoznal že je nemocná postižena houbou na mozkou a povolal specialistu a ten pronesl totéž. Mezitím konali její rodiče Novenu, a dopravili nemocnou k vyhlášeným lékařům do Rochester, Minn., a tam když ji prohlédli pravili, že jí nic na zdraví neschá-

zí, a přijela domu úplně zdráva. Vlp. pravil, že Matka Ustavičné Pomoci mezi tím časem ji uzdravila, jinak se to nedá vysvětlit. Od toho času se počet proseb k Ni zdvojnásobil, a též počet dopisů dikůvzdání za milosti obdržené. — Myslím, že tato pobožnost by neměla scházet v žádné osadě. Těž jsme zde měli pohyblivé obrazy života sv. Antonína, od narození až ku hrobu. Bylo to tuze zajímavé a poučné, a kdo to viděl, ten byl jistě naplněn láskou a důvěrou k tomuto milému svatému, který s takovou láskou a ochotností se ujímal chudých, mrtvé křísil a nemocné uzdravoval. — Jeho rodiče byli zámožní. Byl obklopen vším bohatstvím a vše co svět poskytuje. On však vše zavrhl a zvolil si chudobu. Nemiloval radovánky světské, ze společnosti utíkal se k samotě, kde trval na modlitbě. Když jeho otec jej přemlouval, aby se navrátil do společnosti, tak jej ujistil že jest úplně šťastný ve své samotě s Bohem. První zážrak vykonal když byl chlapec 12-letý. Otec mu poručil dávat pozor na lán obilí, které dozrávalo, aby je ptáckové nevyzobali. Jeho touha se však nesla do chrámu, a tu pojednou jej přepadl dobrý nápad. Svolal všechny ptáky do stodoly a zavřel je tam, sám rychle natrhal květiny a donesl je Matičce Boží do chrámu, a tam se dlouho zbožně modlil. Když jeho otec zpozoroval, že malý hlídač zmizel, šel jej hledat, a potkal jej právě vracejícího se z pobožnosti. Tu počal jej kárat pro neposlušnost, a sv. Antonín jej zavedl ku stodole a ukázal mu všechny malé opeřence, kteří na jeho milé pokynutí opět vylétali ven, a otec užasl nad tím divem. Jeho synek pravil: To andělové nebes učinili. A když později jako kněz jednou kázal pohanům, kteří jej nechtěli vyslechnout a jeho slovům uvěřit, odešel ku břehu vody a svolal všechny rybičky, a ony k němu o překot plavaly s pozdvíženými hlavami a naslouchaly jemu. — Lid když spatřil ten zázrak uvěřil, a mnoho jich přijalo sv. křest. Jednou opět nechtěli uvěřit jeho slovům, když jim kázal o Bohu při-

tomném ve Velebné Svátosti. Právě jestli jejich osel nebude chtít požití ovsu předloženého mu před Velebnou Svátostí, že uvěří. Tak se sběhlo mnoho lidu, přivedli osla, a sv. Antonín naproti přicházel nesa v monstranci Velebnou Svátost, a když počal udělovat sv. požehnání, milý oslík nejen že kroutil hlavou, nechtěl ovsu, ale padl na přední kolena a klaněl se Bohu. Zahanbil tak mnohého člověka, který se zdráhá před Bohem pokleknout. Bylo to vše krásné.

Přála bych si vidět více životů sv. v pohyblivých obrazech. Zítřejší večer zde opět máme pobožné divadlo, které sehrají studenti z University. Název to má: Bud' Vůle Tvá. — Opět něco poučného.

Pro dnešek již musím končit. — Prosím opravte mé chyby a odpusťte, že jsem se tak rozpěla. Upřímný pozdrav zasílám rodině Fr. Horáka v Texasu, a též všem čtenářům tohoto listu.

Vaše upřímná

Anastazie Musilová.

CUDAHY, WIS.

Čtená redakce České Ženy! — Předně Vás srdečně pozdravuji i všechny čtenáře tohoto nám milého listu. Přiloženě posílám pokůzku na \$6.50 co doplatné a předplatné, a \$1 na sirotky Hesounova sirotčince a prosím, aby se pomodlili za moji zemřelou dceru Josefínu Kurtin, a za naše drahé rodiče a děti z obou stran a dušičky v očistci.

Česká Žena se nám velice líbí. Ráda čtu ty krásné romány, obzvláště "Vinobití"; ten je velmi zajímavý. — Ty dopisy s těmi povídkami a zkušenostmi z té naší milé vlasti jsou zajímavé, hezky se s tím člověk pobaví.

Nového tu nemáme nic zajímavého, jenom byla zima velká a sněhu máme letos dost.

Ten čas svatopostní tichý teď máme. — Máme zde v našem kostele sv. Josefa, zavedeny pobožnosti k Panně Marii ustavičné pomoci. Každé úterý po mši sv. je pro děti a večer pro dospělé. Je to velmi krásná pobožnost, kterou nám zavedl náš dp. farář Kalak. Jsme mu za to vděční. Ještě přeji

ctěné redakce hojně nových odběratelů a čtenářů mnoho zdaru a štěstí v tomto roce. — Také srdečný pozdrav na paní Marii Ovesnou, Annu Balušek v Shelton, na Annu Dubrava a Annu Kovářik z Derby, a Anežku a Františku Haba v Bridgeport a jejich rodiny. Také se přihlaste s nějakým dopisem. Vim že odbíráte Českou Ženu. — S Pánem Bohem!

Marie Kurtin.

DRESDEN, ONT.

Ctěná redakce a milé čtenářky i čtenáři! — Snad si řeknete, co za vetřelkyně se nám sem vtírá do naší dopisovatelské besedy. Ctěná redakce řekne, vždyť ji ani neznáme. — Jsem jen poloviční odběratelkou. Když sem přijela moje přítelka, stěžovala si mě že musí vypovědět Českou Ženu, že odbírají noviny a Č. Ž., a teď že málo vydělají, tak že je to moc peněz. Muž prý nechce bez novin být, tak že musí, ač nerada, vypovědět Č. Ž. Řekla jsem jí: Já ti budu hradit polovici, tak jsem se stala poloviční odběratelkou, a dnes jsem se octla ve Vaší besedě, což doufám že mi prominete, a ct. redakce můj dopis uveřejní, je-li uznán vhodným, začaž ji předem děkuji. Když tak předčítám ty dopisy měla jsem úmínek že něco napíši, ale nepřišlo k tomu, poněvadž nemám takový sloh jako jiné, ač píši že mají již šest nebo sedm desítek.

Nastala nám doba postní, tak chci vypsát jaké zvyky jsme měli u nás v kraji. Již v úterý ve fašank je celý den otevřený kostel, a starší lidé vykonávají pobožnost. Říkali nám že se jdou modlit za ty hříšníky, kteří stále tančí jak před potopou světa. Ve středu po mši sv. se dává popelec, začíná doba postní. Pak máme každý pátek o půl druhé hodině křížovou cestu a sv. požehnání, v neděli též před sv. požehnáním. Při křížové cestě se zpívá "Sem dcero sionská" nebo "Pozastav se, o křesťané, jen chvilku malou pozastav se, a půjdeme cestou křížovou na dušičky vzpomínat, z očistce jim pomáhat, umučení P. Krista budem rozjímat."

Na zelený čtvrtek se zpívá: — "Již dost jsem pracoval k Tvé spáse člověče" atd. do Gloria s varhanami, a pak se rozezvučí zvony a varhany, a po Gloria již bez varhan u oltáře začnou klepat, což je tak dojemné až k slzám. — Ten den přistupuje mnoho lidí ku sv. přijímání, pak se chodí modlit celý den. Večer je křížová cesta v přírodě. To se sejde lid v kostele, vykoná se malá pobožnost a pak vezmou křížek a lampy, na kterých je na skle trnová koruna, hřeby a celá křížová cesta, a jde se na jeden konec dědiny ke kříži. Tam je pobožnost. Pak se jde na most, který je přes potok, tam je zase pobožnost na znamení jak hodili P. Krista do vody. A zase až na druhý konec dědiny ke kříži, při tom se zastaví u pomníku padlých vojáků, tak když se přijde do kostela je půl dvanácté. Zase malá pobožnost a domu se přijde o půlnoci. Při průvodu se zpívá: "Přistupte křesťané." Na velký pátek ráno se jdeme umýt na potok, pak zase do kostela. Je kázání, pak odhalení sv. kříže, tak že se to stáhne až do deseti hodin. Pak se chodí líbat kříž. Večer je požehnání a přenesena Velebná Svátost z Božího hrobu. Na bílou sobotu se světi svíce Velikonoční, pak voda. Při mši svaté po Gloria se rozezvučí zvony, varhany, zvonky u oltáře, to je radostné jásání. Zase to pohne až k slzám. Odpoledne v pět hodin je slavnost vzkříšení Páně. Jde průvod po náměstí za hudby a hlaholu zvonů. Zpívá se "Alleluja, živ buď nad smrtí vítězitel" atd. Jak krásné a dojemné je to. Pak se jde zpět do kostela, je sv. požehnání, nato se zpívá: "Raduj se nebes královno", a se svátečním náladou jdeme domů. Mládež dělává žerty, že o vzkříšení je zároveň i výstava malých dětí, poněvadž každá matka si je nastrojí, jedna chce předčít druhou. Tak že se ty děti pestří všemi barvami, inu jak na Slovacku.

Můj první dopis se prodloužil, proto prosím za prominutí; nevím přijdu-li ještě někdy mezi Vás.

Zimu jsme tu měli velkou, takže jsme topili ve dne v noci, ale teď již je dosti pěkně ráno přimrzlé,

přes den svítí slunce.

Milé čtenářky pište hodně. Ráda čítám všechny dopisy. Pisatel jenž se podpisoval Joža z Valašska, již dávno nepsal. Ráda jsem četla Vaše dopisy. Napište nám zase něco. — Ještě Vás zdravím a vše nejlepší od milého Pána Boha Vám přeje, jak ctěné redakci, tak všem čtenářkám, také rodině Lovisové a Hájkové v Lothop, Mich.

Moravanka od Hradiště.

A. Joch:

NEDĚLE. . .

Je neděle — klid — kdo můžeš, tak jdi do chrámu Páně, a tam poklekní.

Před hlavním oltářem, v němž dli náš Beránek, v způsobě chleba a vína, nadešla tvá hodina.

Vyznej se Bohu, přijme tě znovu mezi své ovečky do svého domu.

Dobrým On pastýřem tobě chce být, čeká jen na tebe, či přijdeš — již. —

V podobě chleba z rukou zástupce-kněze, přijmi Jej s pokorou, bude ti oporou.

Ve světě plničkém šalby a klamu. On tě vždy vyvede z bíd a žalu.

DAMON, TEXAS.

Ctěná redakce České Ženy a milí čtenáři! — Ještě jsem nikdy nepsala do Č. Ž., až dnes jsem se do toho dala. — V Č. Ž. jsou opravdu pěkné romány. Jsem zvědavá na Klofárku, co asi zas dělá. U Žalmanů jak asi to dopadne.

Vim že Českou Ženu odbírá každý z našeho zakoutí, z Nového Hrozenkova, kteří jsou po Americe roztroušeni, a možná že ani někdo odtamtud písmo nedostává, tak se podiví, jak tam je to přejinačené za dobu co odejeli do Ameriky. Je tomu už třicet roků.

co jsme z Nového Hrozenkova odejeli. Je to tam taká horská osada s dlouhými rástokami—Stanovnice, Koblka, Brodská a Vranča. — Přes Vranču se jede na Javorníky. Dřív tam nebylo nic jenom les a pastvy. Včil na těch Javorníkách mají vystavené dvě velké budovy. Jedna je zvaná Hlavicova chata, ta má kuchyni, nálevnu a valašskou jizbu. — Ta druhá budova se jmenuje hotel Portaš. Ten má šedesát světnic a všecko pohodlí. Koupit tam kromě šatstva dostane všecko, ovšem že drahé. — Inu kdo má peníze vše si může dovolit. Loni tam měli velkou slavnost Sbližení Slovenska s Moravou. Je tam postaven kříž 24 metrů vysoký. Měli tam upravený oltář a sloužena tam mše sv. Na tom místě bude postavena kaple, pak každý rok tam půjde procesí z Moravy i ze Slovenska. Již tam světili základní kámen pro onu kapli. Rečníci tam byli ze Slovenska i z Moravy. Velká slavnost tato je na hranici Slovenska s Moravou. Pak v dědině u kostela je velký lidový dům, a níže velká škola měšťanská a tělocvična. — Cesty všecy dělají jak v městech i mosty, všecko je přestavěné. Inu ještě jsme byli v Hrozenkově a se pravilo, že za sto roků tam bude velké město. Ještě je do toho sta daleko, a tak se to tam buduje. — Je to divné, na jedné straně se tak víra utlačuje a na jiném místě se úcta k Bohu vzrůstá. Není možné, aby naše katolická víra padla. Nikdy bych nebyla řekla, že na Javorníkách na tak pustém kopci se budou odbývat poutě a všeliké slavnosti. My u nás na Damon máme také kostelíček na kopci, kéž by tu také slavnosti začaly. Ale i nám to krásně pokračuje, — neboť náš vlp. Jos. Hanák se o nás velice stará. Včil, ale nevím kdy se bude opravovat kostel.

Již jsem toho moc napsala, tak s Pánem Bohem!

Rozalie Orsák.

EAST ISLIP, L. I.

Čtená redakce České Zeny! — Dovolte bych vám zaslala pár řádek a podala novinky ze zdejší osady. Zimy zde máme jako v ce-

lých Spoj. Státech, že chodníky i silnice jsou zamrzlé. Aby se chodec bál vyjit; ještě s károu se někam dostane, a i ty jsou v nebezpečí. —

Dne 8. února šla pí. Marie Sloup z pošty, a když přecházela ulici, tak do ní vrazila kára, a byla jen půl bloku od domova. Nenabyla vědomí, a až v neděli skonala v nemocnici. Na Lincolnův den byla pohřbena. Zanechává manžela, dva syny a dceru.

Také zde máme nového faráře na místo zemřelého Msgra Connolly, a teď zase jsme dostali i kaplana, tak máme zde dva nové kněze, a ani jeden není Čech. Jak rádi bychom byli kdybychom měli aspoň jednoho který by rozuměl česky. Dojíždí sem vlp. Kolář z 61 ul., ale to jen když jest sem povolán od místního faráře.

Také jsem získala jednu předplatitelku, a přála by si — jestli jest to ct. redakci možné — zaslání čísel České Zeny od začátku románu "Balvan na srdci."

Se srdečným pozdravem na ct. redakci a milé čtenářky.

Marie Stehlíková.

TESTAMENT

Pána Ježíše Krista při poslední večeři.

(Podává M. Kafka.)

P. b. P. J. K.! — Jako každý pečlivý otec, když z tohoto světa odejiti má, když vidí, že musí umřít, svým dítkám něco odkazuje a zanechává aneb odporoučí, tak také laskavý Otec náš Kristus Ježíš, když za nás umřít měl, na svatém kříži nám, svým věrným pozůstalým dítkám všechno co měl, odporoučil, abychom se čím podělití mohli, a pro Sebe jenom těch pět ran na svém Božském těle ponechal, a to až do dne soudného, aby nám je tam ukázal a nás přesvědčil, jak nás miloval, že dle Jeho vůle Otce nebeského za nás trpěl a umřel v hrozných bolestech.

Své nejmilejší Matce zanechává po sobě Pán Ježíš opatrovníka, svého miláčka Jana svatého, úředníka a jemu ten druhý klenot, totiž milou Matičku, k opatrování odporoučuje.

Svým apoštolům zanechává Pán Ježíš velké pronásledování a utrpení, dokud v tomto slzavém údolí pozůstanou. Nad tím se ovšem rozum lidský pozastavuje, nemohá pochopiti že jest to jistá a bezpečná cesta k vlasti nebeské vedoucí, a že žádný bez kříže a trápení se tam nedostane. Vždyť to vidíme i na maličkých nevinných dítkách, které Bůh v jejich nevinnosti na věčnost povolává, víme, že ony žádného hříchu se nedopustily a přece je vidíváme mnohdy těžce skonati a bolestně umírat, aby sobě tu radost nebeskou zasloužily. —

A proto vám, rozmilé ditky a čisté nevinné duše zanechává Pán Ježíš ten bílý oděv, do kterého On před Herodesem k posměchu oblečen byl. Strážte ho pilně, to znamení čistoty vaší. Proste Pána Boha, by vás posilnil, abyste byly vždycky ctnostné, nábožné, byt' by se vám svět posmíval; svět nenávidí nábožné. Ale kdo podle světa živ je, se světem na věky zahyne. Buďte dobré a nábožné, — svých rodičův poslušné, ke všem lidem uctivé, to vás před Bohem i před dobrými lidmi okrášlí.

Vám čísti paníkové a panny zanechává Pán Ježíš tu trnovou korunu, kterou jeho svatá hlava korunována byla, abyste svoji panenskou čistotu vždycky neporušenou zachovali, a všemu nečistému lákání statečně odpírali. Váš mladý věk v největším se nachází nebezpečství, proti Vám nejvíce tělo, svět a ďábel neb jeho náhončí dorážejí, by vás o ten nejdražší poklad, který za žádnou cenu když jej kdo ztratí, více k dostání není, připravili a oloupili. Vzpomeňte si mili mládenci a panny na tu trnovou korunu Pána Ježíše při každém pokušení. On ji na Svě hlavě nesl, byste i vy věnce své zelené, kterými okrášlení jste, až u oltáře Páně, neb na konci života Bohu odevzdat mohli, a za to věčnou radost k očekávání měli.

Vám rozmilí manželové a manželky zanechává Pán Ježíš kříž Svůj, na kterém On to bolestné dílo našeho vykoupení dokonil, a ten náramně velký dluh za nás

svému Otci nebeskému, co svatá Božská spravedlnost požadovala, zaplatil. Vám proto odkázal Pán Ježíš kříž, abyste i vy své kříže a trápení ve svém stavu trpělivě snášeli. Ach, ukřižovaný Spasiteli manželům tedy jenom kříž zanecháváš? Už pak jen manželové a manželky s křížem se těšiti mají? O, ty nejlépe víš, že ačkoliv každý stav nějaký kříž sebou přináší, — přece nikde tak těžkého kříže k nalezení není jako v stavu manželském, obzvláště kde lásky a kde věrnosti není, kde jeden druhého nectí a nemiluje neb dokonce nenávidí, kde to tak smutně vyhlíží, že se ani u oltáře Božího složená přísaha věrnosti nedrží. Politování hodni manželé, kterých by se týkala tato slova, nebo jestliže v stavu manželském, když také jeden s druhým se dobře snáší, jeden s druhým se radí, jeden druhého poslechně a takto pospolu krásně ten život tráví, přece křížek za křížkem přichází, jaké pak teprv živobytí musí býti v manželstvu takovém nepodařeném? Ach napravte váš život, kdo se v jaké chybě cítí, netrapte jeden druhého, nedělejte si kříž váš těžší, vždyť jste se v lásce spojili ve sv. manželstvu, snásejte chyby jeden druhého, tak naplníte zákon a pamatujte, že kříž jest na světě jistě znamení vyvolených. Kdo na tomto světě ničeho netrpí, neb trpěti nechce, ten nemá naděje k životu věčnému a k nebeské radosti, kterou sobě jen křížem zasloužíme. A protož milí manželové a manželky nenaříkejte, když na vás Bůh nějaké soužení dopouští, ale raději vzpomeňte si na slova Pána Ježíše takto řkoucího: "Kdo nenechá kříže svého, nejde za mnou a není mým."

Vám, nemocní a v rozličných bolestech postavení, zanechává Pán Ježíš ty Svě hřeby, kterými ty Jeho nejsvětější ruce a nohy probity byly, kterými byl ukřižován, abyste se nehrozili toho, — když i vaše tělo bolesti skličeno a k lůžku připoutáno jest, ale abyste na bolesti Pána Ježíše vždycky pamatovali a pro ně trpěliví byli a při tom se těšili, že tou nemocí, tím utrpením Bůh navštíví ráčil

bez kterého byste se do království nebeského nedostali.

Vám chudí a opuštění, všelikou bidou a nouzí utrápení lidé, vám zanechává Pán Ježíš sukni svou, o kterou vojáci metali losy, abyste netoužili příliš po statcích pozemských, ale se svou chudobou spokojeni byli a pamatovali vždycky na to, že Pán Ježíš chudobu sobě oblíbil, která od jeho jesli až na kříž ustavičně při něm byla, ba až do hrobu jej doprovázela, nebo hrob, do kterého byl položen, nebyl jeho vlastní, nýbrž toliko dar dobrotivosti Josefa z Arimathie. Zlato a stříbro bylo v jeho očích jen trupel zemský, aby nám všem ukázal, že království Jeho není z tohoto světa, nýbrž duchovní, nebeské a věčné, a že žádný do toho království přijíti nemůže, kdo na bohatství zemském si zakládá a k němu srdce příliš přiložené má. Nebo praví sám Pán Ježíš: — "Blahoslavení chudí duchem, neboť jejich jest království nebeské."

A konečně Vám, vy sirotkové a opuštěné vdovy musím také pověděti, co Vám doporučil Pán Ježíš. Vám zanechal po sobě tu plnou nádobu žluči a octa, kterou Jemu k posile dávali katané. Ta se dostala Vám za dědictví. Nebo vy snášíte utrpení, vy býváte časem i nevinně utlačováni a pronásledováni nejen od cizích, ale i od svých vlastních přátel nenáviděni. Vám se dostala ta nádoba hořkosti a kyselosti. Věřím vám, že často pláčete nad neuznalostí lidskou, zvláště když sobě vzpomene, že to, co vám bylo po Bohu nejmilejší na světě jste ztratili. — Ach trpte jen ten krátký čas života vašeho a pijte ten hořký nápoj, vždyť ho též Pán Ježíš okusil, a buďte ujištěni, že vaše slzy, které v trápení vašem vyléváte, tam na věčnosti co drahé perly v koruně věčnosti blahoslavenství naléznete.

Nyní jsme všichni tím dědictvím poděleni, děkujeme vděčně Pánu Ježíši za ty dary a za všechno, co za nás milý Pán Bůh snad pro hříchy naše seslati ráčil. A když v kajícím duchu se svatě trpělivostí cvičiti budeme, Pán Bůh se nad námi jistě smiluje a nám naše hří-

chy, když jsme se z nich zkroušeně ve svatě zpovědi vyznali, odpustí a nám věčnou radost dá. — Nebe za všechno namáhání stojí a to sobě na světě musíme zasloužiti, jak svatý Pavel píše, že jen skrze mnohé trápení tam vejíti můžeme.

Nezřídka se stává, že Pán Bůh také své miláčky mnohým soužením navštěvuje a takto své vyvolené často s křížem vyznamenává, tak jako zemští králové obzvláště ni osobu, drahocennými kříži za odměnu vyznamenávají. O jak sobě každý takového křížku od císaře pána neb nějakého krále váží, že až mnohý pyšný na to bývá. Tak bychom sobě měli i od Boha seslaného kříže tím více vážiti. — Nejsou hodna utrpení tohoto světa přirovnati k budoucí slávě, která se zjeví v nás v Kristu Ježíši Pánu našem. Amen.

V jednom kostele měl jeden kněz moc krásné kázání o posledním soudu Božím. Byla přítomna jedna dívka, která vedla moc lehký život, a ji se ta slova toho kněze moc dotkla. Přišla k tomu knězi a tázala se ho: Velebný pane, prosím Vás, kdy bude ten soudný den? Kněz jí řekl: Milé dítě to já sám nevím, ale jisto je, že jednou bude. A proč to chcete vědět? — Dívka odpověděla: Ráda bych činila pokání. Kněz jí odpověděl: To můžete milé dítě činit pokání, nemusíte čekat ani na soudný den. Dívka skutečně činila pokání a stala se z ní dobrá a zbožná dívka. Pak někdo řekne, že mu není třeba chodit na kázání aneb k zpovědi, že prý nic zlého nedělá atd. Tak nač by chodil k zpovědi neb na kázání. Och, obého je člověku potřebí, jestli chce žíti jako pravý křesťan, anebo nač prý chodit do kostela, že se může pomodlit doma. Och to není to; doma je doma, a v kostele má člověk před očima Pána Boha a je přítomen mši sv., a má člověk obrácenou mysl jen k Bohu. —

MILWAUKEE, WIS.

Čtená redakce a milí čtenáři České Zeny! — Již dávno tomu co jsem si byla mezi Vámi pobesedovat. Máme zase tu dobu svatopostní před sebou, a tu nám —

každému katoliku — nastává rozjímání o Synu Božím a Matičce Jeho. Podávám několik svatých napomenutí Matky dobré rady. — Synu, ty mne nazýváš Matkou, a mne vzýváš jako Matku svou dobrou rady; jestliže jest opravdová úcta tvá ke mně, a chceš-li se mi zalíbiti, pak musíš pilný pozor míti na slovo mé, a učenlivě a pilně je skutkem vykonávati. Slyš tedy, synu můj, některá důležitá pokynutí; slyš je, jako by diktována byla nejupřímnější láskou mateřskou, kterouž živím pro tebe, pro tvé pravé dobro, pro věčnou tvou slávu.

1.—Rozpomeň se, že není lepšího dobra na světě nad milost Boží, protože ona jediná sesílá pokoj a mír v srdce a pojišťuje život spokojený, štěstí a smrt a věčnou blaženost.

2.—Není horšího pravého zla na světě nad hřích; chudoba, nemoc, bída, kterékoli nejsou nikterak pravým zlem. Veliké dobro můžeš získati trpělivostí svou, jakož činili světci Boží. Jediný hřích jest pravé zlo, protože uvrhuje svědomí v nepokoj, uvaluje na sebe kletbu a tresty Boží v živobytí, při smrti a na věčnosti.

3.—Kdo kráčí po široké cestě pohodlí, zahálky a rozkoši pozemských, vrhá se do zkázy. — Kdo chce býti zachráněn, musí kráčet po cestě pokory, trpělivosti a pokání; toho tě ujistí můj Božský Syn Ježíš Kristus.

4.—Uteč před nebezpečnými příležitostmi. Kdo miluje nebezpečí, v něm konečně zahyne; obzvláště vystříhej se zlých společníků a špatného čtení.

5.—Opovrhuj cti lidskou. Bůh a ne svět tě bude souditi, a rozhodne o věčném tvém osudu.

6.—Vystříhej se neslušného šatu, kterýž jest příčinou pohoršení při každém kroku tvém.

7.—Uchraň se každého rouhavého slova a klení; navykni si na místě toho nábožně úmysly zbuzovati, kteréž povzbuzují bližního, cti Boha a vydobudou ti jeho přízně.

8.—Vzdaluj se hospod a nebezpečných míst jako samých bran pekelných, zvláště pak, jsi-li ná-

chylný k opilství, k neskromnosti a k hře v karty, protože, pouhým vstoupením v tato místa, upadáva se obyčejně do rukou ďáblůvých.

9.—Rozpomeň se, synu můj, abys nikdy neobmeškal vlastních modliteb z rána a z večera. Slyš každého rána s pravou nábožností mši sv., a zabývej se aspoň čtvrt hodiny rozjímáním nebo nábožným čtením. Navštiv každého dne božského Syna v Nejsv. Svátosti oltářní a doprovázej jej v průvodu se zbožnou myslí k nemocným. — Přístup často k sv. svátostem, ale s hlubokou úctou a s opravdovým rozpoložením myslí, a každého večera zpytuj své svědomí, a pros za odpuštění svých hříchů od Boha, s pravou lítostí v srdci. Svět zasvěcené svátky; a proto se zdrž vši služební práce a obchodu, by bylo odvráceno pohoršení z otevřených krámů. Mimo mši sv. slyš kázání slova Božího a křesťanského cvičení a podílu bež na jiných odpoledních službách Božích.

10.—Rozpomeň se konečně, Synu můj, že přemilým mi také znamením pravé zbožnosti jest, když si často na mne vzpomeneš, často mne vzývati budeš, ke mně o pomoc se utečeš, a můj obraz navštívíš. Jest ti snad obtížno, synu, čeho na tobě žádám? Nuž pomysli, že jsem tvou Matkou, že jest srdce mé stále k tobě obráceno, že tě miluji, a že láskou svou tě doprovázím po všech cestách tvých. A ty bys mohl žiti a dýchat, aniž bys na mne myslil? Mysli tudíž na mne z rána, když pracuješ, o mně rozmlouvej ku svým dítkám. — k svým spoludruhům, k svému Andělu Strážci. Jsi-li zmitán pokušením, uteč se rychle ke mně, jestli tě navštěvují křížkově. přijď a sděl mi je. Jestliže do nějakého hříchu upadneš, ke mně spěšně se uteč; já ti pomohu, tě posílím a zjednám odpuštění. Pomýšlej vždy na mne, o synu, a utíkej se ke mně. Modli se každého dne s rodinou třikrát "Zdravas Maria." — Navštiv také denně můj obraz, — vzpomeneš si konati devítidenní pobožnost, účastňuj se mých slavností, a jakýsi skutek zvláštní mrtvení se v den vigilie aneb v sobotu. Dej se zapsati do mého bra-

trstva, mé jméno nesoucího, a přičiň se vykonati své povinnosti s pilností a zbožností. Pokoj mého srdce přebývej vždycky v srdci tvém a jeho milost tě vždycky posiluj, abys krácel po cestě k nebesům dle rad mých mateřských, jež jsem ti tu zanechala. Budiž věren u vykonávání, synu, a já, — která jsem stupnicí k nebi, ti pomohu, abys ho dosáhl. Já, jež jsem cestou, povedu tě po ní; já, jež jsem branou, otevru ti ji, a ty vstoupíš tam někdy šťastně, a budeš oslaven královati na věky zároveň se mnou.

Mili čtenáři! Právě bychom si měli teď připomenout v tomto postním čase 8. napomenutí Matky Boží. To se mě právě zde nelíbí — ty karetní zábavy. Myslim to by nemělo patřit ke katolickému kostelu. Což pak by se lidé nemohli bavit jiným způsobem? A tu dnes se už na to nedbá a hrají se karty i v době postní. Nemá tedy Bůh se na nás hněvat? Co jsem v Americe, jsem u kostela karty ještě nehrála. Třeba některá řeknete: to je skrblik! Vždyť když chceme přispět na kostel, můžeme jiným způsobem a ne takovým, kterému ďábel ponouká.

Dávám všem s Pánem Bohem, a zůstávám Vaše horlivá čtenářka
"Jedna od Babiččina
Údolička."

MONROE, MICH.

Čtená redakce České Ženy! — Uvaha postní. — Jak klidný a mírný zůstává náš božský Spasitel, když jej Židé nespravedlivě obviňují. Neodpovídá vášni na vášně, zlosti na zlost, obžalobou na žalobu, násilím na násilí. nýbrž odpovídá na pomluvy jen tvrzením pravdy, a tak přivádí svou pokoru a tichost své nepřátele ve zmatek. Viní jej ze hříchu, a on je žádá se vznešenou prostotou čistého svědomí, aby jej ze hříchu usvědčili. Spílají mu: Ty jsi Samaritán. On má za to, že se nesrovnává s jeho cti na tak zřejmou nepravdu odpovídati. Hněvem slepí metají v tvář: Máš zlého ducha. On to prostě popírá: Já zlého ducha nemám, zůstává to svému otci, aby jej ctil, a tvrdí pouze, že

jest poslán od Boha. Tot' celá odpověď na všechna rouhání a pomluvy. Nyní jsme poznali, že zlého ducha máš, opakují s rostoucí vášnivostí. Ježíš hájí však zcela bez vášně svého božství a svého věčného zrození z Otce. Naposled, vztekem jsouce zcela bez sebe, chápali kamení, aby Jej kameňovali. On však pokojně vychází z chrámu a skrývá se, neboť nepřišla ještě hodina Jeho, hodina, kdy přijme všechna obviňování a pohanění svých nepřátel mlčky, a dovolí jim ze Sebe předmět posměchu.

Tim nás učí Spasitel, jak se máme chovati, když se na nás jiní s vášní vrhnou a stáváme se cílem spravedlivých nebo nespravedlivých obviňování. Jak se v takových případech obvykle chováme? Jak se obáváme nikterak po křesťanskou, nýbrž zcela světsky. Neboť svět jedná podle zásady: Oko za oko, zub za zub. Nejednáme často právě tak? Nevracíme rádi, často více, než jak se nám dostalo? Rozumnost, nemluvě ani o křesťanství, měla by nás učiti chování docela jinému. Či seslabíme snad obvinění, když sami také začneme obviňovati? Nikoliv, spíše je dotvrdíme. Právě-li nám někdo: Ty jeden, a odpovíme-li mu: Ty nejsi nic lepší, tím obvinění jen připouštíme. Jest to jen skok na stranu, který nás od dalších útoků nechrání. Odpoví-li někdo na otázku otázkou jinou, můžeme to býti chytrý úskok, ale není to odpověď. Klidné popření, můžeme-li je dáti, nebo povznesené mlčení daleko lépe by působilo. — Takto však postupuje slovní pútká dále a dále, až dostoupí k hrubostem nejhoršího zrna. Nejsprostší nadávky lítají jen což sem a tam. Vášně stoupá na obou stranách výš a výše. Slovo dá slovo, až jest dosaženo bodu varu a sebevláda docela zmizela. Konec toho jsou žaloby u soudu, nepřátelství na smrt, násilnosti a ještě horší věci, snad dokonce i krveprolití a žalář.

V Chicagu převrhla kdysi v chlěvě kráva ocasem lucernu, a město stálo po několik dní v plamenech. Slovo lehkomyšlně prohozené, jehož se chopíme, kdežto

bychom byli měli zkrátka si ho nevšímati, rozníti v nás oheň hněvu, kterýž spustoší celý náš duchovní život a kol nás způsobí nepořádek. Rodiny bývají rozdvojeny, muž a žena hněvají se navzájem, prou se a vedou život plný nevraživosti. Přátelství bývají rozloučena, spojení přerušena. Pokoj prchá z našeho domu, z našeho okolí, z našeho srdce. Hrůzy samého pekla nás obklopují. Křesťanská láska utrpěla smrtelný náraz a přec byla rána jen zcela lehká, šíp jen zcela slabý. Vše to jen pro nedostatek trochy trpělivosti a sebevlády. — Jak často slyšíme říkati: Ach, mám již tak zlou povahu, jsem hned jizlivý, Bože odpusť mně! Nemohu si pomoci. Nuže, učme se tedy z dnešního evangelia, jak se máme sami ovládati, jak máme duši své pokoj zachovávat. — Polovička všech hříchů, které se ve světě dějí, by nebyla, kdyby jen všichni chtěli opravdově uvážiti nauku, již nám dává dnešní evangelium, a chtěli se jí v životě spravovati. Která jest tato nauka? Nejprve: Nikdy nehledej sebechvály ve svém vlastním ospravedlnování. Ježíš se vyhýbá pomluvám Židů, ale zůstává to svému Otci, aby jej uctil; ten hledá slávy své a soudí. Za druhé: Zcela nesmyslným, nespravedlivým a lehkomyslným obviňováním nevěnuj ani nejmenší pozornosti. Když bylo Pánu Ježíši spíláno: "Ty Samaritáne", — kterýmž přece nebyl, jak všichni věděli, nedává zcela žádné odpovědi. Za třetí: Je-li proti tobě vyslovena vážná pomluva, o níž můžeš za to míti, že by mohla býti na újmu tvému působení v životním tvém povolání, máš právo, ano často docela povinnost, pomluvu odraziti, jak to učinil Ježíš, když Jej obviňovali, že má zlého ducha. — Ale i v tomto případě musí býti tvé ospravedlnění, jako ospravedlnění Spasitelovo, klidné, vznešené a křesťanské. Musí to býti obrana a nesmí to nikdy býti útok. Pravý křesťan zachycuje rány, ale neoplácí jich, chrání se před šípy zloby, ale nestřelí zpět. Povznesen nad pomstu, lituje svých nepřátel pro zlé, kteréž způsobují. Odpouští jim a modlí se za ně, jak to náš

Pán a Spasitel poručil. To jest křesťanská láska a zároveň také křesťanská pokora. — Poněvadž však málo prospívá jen věděti, co je nám činiti, nemáme-li také milosti Boží, které nás uschopňují, o pravdu to konati, tedy často za ni prosme, a řekněme zejména když nás pokouší zlost a pýcha: O Ježíši, tichý a pokorný srdcem, učiň srdce moje dle srdce svého.

Evangelium na druhou neděli postní. — Za onoho času Pán Ježíš pojal Petra, Jakuba a Jana, bratra jeho, a vedl je na horu vysokou v soukromí, a proměnil se před nimi. I zaskvěla se tvář Jeho jako slunce, a roucho Jeho učiněno jest bílé jako sníh. A aj, ukázal se jim Mojžíš a Eliáš rozmlouvajice s Ním. Petr pak promluvil, řekl Ježíšovi: "Pane, dobře jest nám zde býti, chceš-li, udělejme tu tři stánky, Tobě jeden, Mojžíšovi jeden a Eliášovi jeden." Když ještě mluvil, hle, oblak světelný zastínil je. A aj, hlas z oblaků bylo slyšeti: — Tento jest Syn můj milý, v němž se mi zalíbilo, toho poslouchajte. A učedníci uslyševše to, padli na svou tvář a báli se velmi. I přistoupil Ježíš a dotekl se jich a pravil: Vstaňte a nebojte se. — Pozdvihše pak oči svých, neviděli nikoho leč samého Ježíše. A když sestupovali s hory, přikázal jim Ježíš, řka: "Nepovídejte nikomu o tom vidění, dokud Syn člověka nevstane z mrtvých."

Pozdrav na ctěnou redakci a celou čtenářskou besídku. — Rád čtoucí Českou Ženu.

KAUFMAN, TEXAS.

Ctěná redakce! — Posílám vám předplatné na Českou Ženu, a při této příležitosti chci všem dárcům, kteří nám přispěli jakýmkoliv způsobem na zařízení našeho nového kostela srdečně poděkovat. Pán Bůh zaplať! Kostel je již dohotovený, a nejnnutnější máme také v něm zařízení. Ovšem že v něm schází ještě mnoho, ale snad s pomocí Boží to po troše půjde, což jest na dnešní časy a tak malou osadu najednou dost, že jsme se tak na to zmohli. K tomu musíme poděkovat našemu dp. V. Pechalovi, že se tak o nás stará, v tak

krátkém čase kostel postavil, dívky k prvnímu sv. přijímání připravil, což jest pro tak mladého kněze vysilující. Ale on si z toho moc nedělá, jenom se usmívá, poněvadž na osadě žádný nevázne, takže můžeme pomýšlet na další zařízení fary. Psala bych co je zde nového, jako všady jinde zima, ale už povoluje. Již začneme zase zahrádky upravovat. S prosperitou jsme na tom v stejném místě.

Zdravím celý personál a čtenáře. Jen hodně dopisujte. Já jsem čtenářkou Č. Ž. již několik roků, ale toto jest můj první dopis.

Františka Miklis.

DURAND, MICH.

Čtená redakce a milí čtenáři Č. Ženy! — Přijměte můj upřímný pozdrav: P. b. P. J. K! — Dnes jest popeleční středa, připomíná nám, že jsme ze země vyšli a do ní se musíme vrátit, v prach a popel se obrátit. — Nastává doba smutku a konec všem radovánkám a veselí. Máme sobě připomenout umučení našeho Pána Ježíše Krista a zdržet všeho marného na tomto světě, a zanechat všeho mamonu. —

Dne 23. února dp. A. Brakora oznámil posty pro všechny, kteří podléhají podle věku, pak oznámil pobožnosti postní. Jsou následující: Na popeleční středu mše sv., a večer křížová cesta; v pátek křížová cesta večer, v neděli jsou dvě mše sv., první v 8. hod. ráno, a druhá o 10. hod., večer křížová cesta. Všecky postní pátky křížová cesta, a vůbec celá pobožnost se odbývá v řeči anglické, a všechny neděle večer, jakožto křížová cesta a zpěvy v řeči české, a mše sv. jsou ranní pro angličany, při druhé v 10. hod. jest české kázání, ale evangelium čte dp. A. Brakora v obou řečích. Každý musí uznat jeho snahu, aby vyhověl všem. Po ranní mši sv. vyučuje děti katechismu, a zase již jest čas, aby zpovídal, a tak jest zaměstnán. — Swartz Creek jest jeho první osada po vysvěcení.

Dne 26. ledna, začaly sv. missie a dp. Brakora povolal missionáře z Detroit, Mich., dp. M. Durba.

Sv. missie se konaly 14 dní, od 26. ledna do 2. února byly pro Čechy a Slováky, a od druhého února do 9. byly angl., neb osada Swartz Creek jest smíšená, a tak bylo vyhověno všem, a nikdo nemá přičin, aby reptal. Pořádek byl tento: V neděli, dne 26. ledna ráno mše sv. o 8. hod., druhá v 10. hod., večer růženec a kázání, všechny dni mše sv. první v 6. hod. ráno, a druhá v 8. hod. Zpověď pak při mši sv. a přistoupilo se ku stolu Páně. — 2. února byly missie pro Čechy a Slováky ukončeny, bylo sv. požehnání, libání sv. kříže, jež držel dp. missionář, a dp. Brakora rozdával památní obrázky. Po celé missie bylo velice špatné počasí. Z 8. na 9. února přišel takový blizzard, pravý Dakotský, a sněhu napadlo dost, závěje v našem okolí byly 4-5 stop vysoké. Začala být nouze o uhlí, každý dostal jen něco, aby bylo vyhověno všem, a žádný neměl nouzi, a ta zima trvala až do 23. února. Pak se to oteplilo a sníh hodně slezl, ale co tyto řádky pišu, 26. února zase šturmujeme, ale není to zle. Inu musí být všemu konec. První sníh nám napadl na začátku prosince a ležel až do 23. února, a zima byla při tom dost velká.

Román "Vlnobítí" jest velice zajímavý a tak bolestný; jak to skončí? Všecka čest pí. Vlastě Javořické, naší drahé spisovatelce. V té povídce člověk vidí jaci jsou lidé. Staré přísloví se uplatní: — Máš-li člověče neštěstí, o posměch se nestarej. Musím ukončit. Posílám upřímný pozdrav do Nebr. rodině Slámové a všem známým, též rodině Jana Vojkůvky a všem známým, pí. Ros. Skřivánkové v Cal. — Všecky čtenáře a čtenou redakci srdečně zdraví a s Pánem Bohem dává

Terezie Sedláková.

KLOKOTY, PERLA POUTNÍCH MÍST MARIÁNSKÝCH V JIŽNÍCH ČECHÁCH.

Asi čtvrt hodiny od Tábora, na mírném návrší k městu, ale zato tím srážnějším vrchu nad tichou Lužnicí, zdvihá se půvabné poutní místo Klokoty s utěšeným roz-

hledem do romantického údolí. — Klokoty byly dříve cílem tisíců poutníků. Nejen z okolí, ale až z Moravy, zvláště z Jihlavy, ano počátkem 18. století, kdy Klokoty byly pod správou opata melkského v Dolních Rakousích, i z Rakouska přicházela procesí k milostnému obrazu Mariánskému. — Obraz Matičky Klokotské je velmi vzácný a velmi starý. — Snad mají pravdu ti, kdož myslí, že je oním Mariánským obrazem, o němž se zmiňuje slavný Ital Aeneas Piccolomini, později papež Pius II. Vypravuje totiž ve své české historii, že našel v domě jednoho měšťana tábořského překrásný obraz Mariánský. Bylo mu to tím divnější, že obyvatelé Tábora byli největšími odpůrci církve a všech jejích zřízení. Časem ovšem i Táborští se stali horlivými katolíky a právě kult Mariánský, tak všele pěstovaný v blízkých Klokotech, měl na ně tak rozhodný vliv.

V posledních letech vrací se sláva polozapomenutých Klokot. Má o to zásluhu nynější děkan tábořský, vdp. kons. rada František Fridrich a řehole Těšitelů z Gethsemane, již je nyní svěřena správa překrásného toho poutního místa. V krátké době opraven chrám P. Marie, tak bohatý na vzácné práce štukatérské i malby, upravena velmi vkusně i malá budova klášterní nebo-li "residence." Opraven byl loni i vzácný oltář Mariánský, zavedeno elektrické světlo a inventář rozmnožen byl o mnoho vzácných rouch.

Letos konají se v Klokotech přípravy k jubilejním slavnostem. — Bude tomu 300 let, co byl zázračný obraz Mariánský před Prušáky z Klokot odnesen a od tehdejšího děkana tábořského pečlivě ukryt. Když Prušáci z Tábora od táhli, byl obraz Matičky Klokotské v slavném průvodu zase na původní místo své přenesen k velké radosti zbožných věřících. — Třísté výročí památné této události oslaveno bude v Klokotech i v Táboře co nejkrásněji. První církevní hodnostáři v Čechách i na Moravě slíbili již svou účast.

Připomínáme ještě, že správ-

ci svatyně klokotské byli často vynikající mužové. Tak z doby, kdy Klokoty spravovali pražští Premonstráti, zvláště vyniká kněz Urtika, v pověsti svatosti zemřelý. A v době vlasteneckého probuzení hostily Klokoty jednu z nejušlechtilejších duší kněžských — Josefa Vlastimila Kamaryta, vzorného kněze, vzácného vlastence, lidumila a ušlechtilého básníka.

Hvožd'any, ČSR., a Baltimore, Md.

Dne 8. března 1936.

Zdař Bůh vážená redakce a přátelé!

Obdržel jsem dopis z Čech tohoto znění:

**Farní úřad ve Hvožd'anech
u Březnice.**

Dne 16. února 1936.

Velevážený pane Vonášek!

Letos v létě bude tomu 150 let, co kostel ve Hvožd'anech byl povýšen na farní (1786—1936). Abychom důstojně oslavili toto významné pro nás jubileum, konal jsem na podzim roku 1935 osobně po farní osadě veřejnou sbírku na opravu chrámu Páně (socha Panny Marie, kazatelna, oltáře, vnějšek kostela potřebují opravy), aby opraveno bylo alespoň to nejnnutnější. Kostel však nemá žádného jmění.

Četl a slyšel jsem v Pozdyni u Vonášků o Vaší zásluze před lety, kdy vykonal jste v Americe sbírku mezi krajany na nové zvony pro Hvožd'any. Vím také, že poměry změnily se v Americe značně.

Přesto však obracím se na Vás, vážený pane Vonášek, prosebným dopisem, zda bylo by možno Vám v "České ženě" a "Hlasu" poprositi krajany a rodáky z Hvožd'an a okolí, zda by z lásky k Pánu Bohu a Matičce Hvožd'anské ještě přispěli nějakým dárkem na jubilejní opravu našeho kostelíčka. Celkem jsem sebral až do dnešního dne 6,835 Kč. Doufal jsem a měl naději, že 10—12,000 Kč vyprosím na opravu dle rozpočtených oprav,

Farní chrám Páně ve Hvožd'anech, který má být opraven.

ale nestalo se tak. Obracím se proto na Vás s prosbou.

Dá-li Pán Bůh, poslal bych Vám také jubilejní obrázky Panny Marie Hvožd'anské, které jsem dal nově natisknouti v Praze. Krajané by jistě rádi obrázky uviděli a u Vás by je obdrželi.

S opravou začneme již nyní na jaře.

Budu se modlití za Vás a všechny dárce. Jsem zde teprve od 1. prosince 1934 farářem (začátečník). Rodák jsem od Blatné (z Újezda u Skalčan), a zvelebení milého kostelíčka jest proto mým nejvroucenějším přáním. Sám obětuji také, co mohu.

Za všecku obětavost Vaši již předem volám: Pán Bůh zaplat'!

S upřímným krajanským pozdravem z rodné Vaší země trvám:

Josef Šorna, farář
ve Hvožd'anech.

Co mohu já na prosbu tuto odpověděti? Co odpovíte Vy, draží čtenáři těchto časopisů?

Přečtete tento dopis, abyste se trochu nezamyslili? Zajisté ne! Jen skutky mluví! Akce je jediná odpověď! Pakli tyto časopisy "Hlas" a "Česká žena" uveřejní prosbu tuto, o což je prosím, a pakli čtenáři jejich ochotni jsou přinést tuto oběť, tu zajisté každý z nás čtenářů a hlavně rodáků hvožd'anských může býti nápomocen k uskutečnění tohoto Bohu milého díla.

Maně připadá mně na mysl ohlášená sbírka pro misie mezi černochoy a Indiány, která se koná ve všech kostelích v Americe. Zajisté je to chvalitebná věc, napomáhati šířiti slovo Boží v celém světě; ale uvážíme-li věc správně, zdali nejsou naši sourozenci ve staré vlasti bližší nám? A považujeme-li za povinnost přispěti na sbírku misionářskou mezi černochoy a Indiány, zdali tím více nejsme povinni přispěti tam, odkud jsme přišli, a tak rodákům našim ukázat cestu ku spasení, naučit je třeba

té obětavosti z lásky k Pánu Bohu a k Matičce Boží. Vždyť je to kostelíček náš, kde jsme obdrželi sv. svátosti: křest, svátost pokání, Nejsv. Svátost Oltářní, biřmování a mnohý z Vás přijal svátost stavu manželského atd. Zapomněli jsme již na všechny tyto milosti? Zajisté že ne! My snažiti se budeme, aby tato, tak památná slavnost, oslavena byla v kostelíčku opraveném, my budeme hleděti, bychom dokázali rodákům v osadě hvožd'anské, že budoucnost naše, která utvářena bude dle skutků našich a která dle těch skutků bude Bohem posuzována, jak si ji připravíme.

Život náš zde je kratičký, věčnost však je nekonečná. Jisto je, že žádný z nás nevládne velkým jměním pozemským, aneb že žije v blahobytu.

Jisto je, že vyplněna budou slova Spasitelova: "Cožkoli jste učinili jednomu z těch nejmenších, mně jste učinili." A uvážíme-li, že ten život náš přítomný je jen samé svízele, že žijeme v slzavém údolí, přece uznati musíme, že měřen bude jenom skutky, kterými dlážděna bude cesta do budoucnosti, která je věčnost. Nebude lépe dobrými skutky blaženou budoucnost si zajistiti?

Vzpomínám na kázání při ukončení roku v kostele, kdy kazatel pravil: "Na váhách na jedné straně budou skutky dobré a na druhé straně naše přestupky a hříchy, a k těm družiti se budou dobré skutky, které jsme měli příležitost vykonati, ale my jsme nechali je nepovšimnuty, ačkoli jsme nezhřešili ani přestupek neučinili, přece bude nám to na škodu, protože nevykonali jsme to, co jsme vykonati mohli." A tak, at' na věc pohlížíme s kteréhokoli stanoviska, usouditi musíme, že nejen modlitbou, ale též almužnou, sebezapíráním, dobrými skutky a obětavostí vydobudeme si dobré budoucnosti a toto naskýtá se nám nyní. Vim dobře, jaké poměry dosud zde jsou, vždyť je prožívám sám

několik let, ale přece doufám, že najdou se mnozí, kteří třeba při první sbírce nemohli přispěti anebo tolik, co by si přáli a že jsou mnozí, kterým na majetku Pán Bůh požehnal, a proto hlavně na ty se obracím.

Kdož ví, není-li to Vaše poslední příležitost vykonati dobrý skutek! A možná dost, že třeba právě tato obět' otevře Vám bránu do blaženosti věčné. Využijte této příležitosti.

K vůli úspoře dárky, třeba sebemenší, zaslati můžete přímo na: Důst. p. Josef Šorna, farář ve Hvožd'anech u Březnice, Čechy, Czechoslovakia, — buď poštovní poukázkou (money order) anebo prostřednictvím banky. Komu však by to bylo příhodnější může dárek zaslati na moji adresu, a pakli obdržím slíbené obrázky, každému dárci zašlu je na památku. Všecky dárky pak budou v časopise kvitovány.

Nemíním se dlouze rozepisovati a doufám, že Jste tomu porozuměli. Tento svatopostní čas je nejlepší příležitost vykonat dobrý skutek, a zde se Vám naskytá příležitost. Využijte jí! V naději, že prosba tato nebude oslyšena, již předem všem dárčům volám: "Zaplat' Pán Bůh a Panna Maria Hvožd'anská!"

S pozdravem na váženou redakci, milé čtenáře a spanilé čtenářky zde i za mořem, zůstávám s úctou oddaný

Josef Vonášek,
(rodák z Pozdyně)
724 N. Porth Str.,
Baltimore, Md.

Domácí prostředek. "A kdyby maličká začala plakati, tak spust'te gramofon." — Děvče: "Myslíte, milostpaní, že při tom přestane plakat?" Paní: "To ne, ale sousedé nebudou dítě slyšet!"

Ví si rady. Na svatební cestě zavedl mladý Skot svou paní k zubaři, který jí prohlédl chrup a pravil: "Ah, ten zub měl být vytážen již před několika roky!" "Tak?" pravil novomanžel. "Jen ho tedy vytáhněte a pošlete účet jejímu otci."

Dopis z Číny

od misionáře dp. Jos. Zemana.

Dne 6. března t. r. obdrželi jsme k veliké naší radosti dopis z Číny od misionáře důst. p. Jos. Zemana, C.M., datovaný dne 12. února v Shanghai, Čína. Dopis tento vykonal tu dalekou cestu přes Tichý oceán poměrně velmi rychle.

Jak našim milým čtenářům a čtenářkám známo, působil dp. Josef Zeman dlouhá leta v nehostinné a revolucemi rozbouřené veleříši čínské; konal tam nesmírně těžkou misionářskou práci.

Čeho se mají vystříhati trpící zlatou žílou.

Trpíte-li zlatou žílou aneb nějakou jinou obtíží konečnicku, čtěte pozorně následující seznam, čeho byste se měli uvarovat, který byl sestaven od Dr. T. G. McCleary, světoznámého odborníka konečnických chorob. Nezanedbávejte určitou chorobu konečnicku v očekávání, že se ztratí. Neužívejte žádné masti na dočasnou úlevu v domněnce, že přivodí trvalé vyléčení. Nečekejte, až Vaše celá soustava bude podkopána, nežli se obrátíte na schopného specialistu konečnických chorob. Nevzdávejte se ve vážné nebezpečí rakoviny aneb jiného nehojitelného stavu dříve, nežli se rozhodnete učiniti to, co byste měli učiniti dnes. Dr. McCleary sepsal knihu, jež popisuje veškeré choroby konečnickové a mímou McCleary lečbu. Zašle se zdarma kterémukoliv trpícímu chorobou konečnicku.

Užijte následující adresy: Dr. T. G. McCleary, E-125 Elms Blvd., Excelsior Springs, Mo. Upočtebujte dopisnice aneb napište osobní dopis v řeči anglické, v němž můžete popsat Váš stav, přejete-li si.

Pro Katolické Spolky

Zhotovujeme prápory, korouhve, odznaky, kovové pečete a máme na skladě všechny jiné spolkové potřeby. Držíme zlaté křížky a knoflíky všech katolických jednot.

Jeden zlatý křížek neb knoflík..... 95c
Jeden tučet, po..... 85c
Dva tučty, po..... 80c
Kulaté šrob zlaté knoflíky K.D. po 48c

MARIE VESELY,

2418 So. Central Park Ave.
Hawthorne Sta. Chicago, Ill.

ci, o níž jsme časem přinášeli zprávy, až konečně vážně, ba smrtelně onemocněl zrovna, když se mýnil na zotavenou vrátit do své staré vlasti, na Moravu.

Pro těžkou nemoc byl nucen zůstat v nemocnici ve velkoměstě Shanghai, kdež všichni lékaři už pochybovali o jeho uzdravení. Víme však zcela určitě od četných jeho přátel i zde v Americe, že za jeho uzdravení sta, ba tisíce zbožných duší se k Pánu Bohu modlilo, aby jej uzdravil a při životě zachoval. A nebeský Otec ve Svě lásce a milosrdenství prosby tyto vyslyšel, a dnes je náš milý a horlivý čínský misionář do té míry zdrav, že se může vydat na dalekou cestu domů.

Píše nám ze Shanghaie dne 12. února krátký sice, ale velice radostný dopis tohoto znění: Pochválen buď P. Ježíš Kristus! Velectěný pane Doktore!

Díky za Váš milý dopis z 18. ledna, za přiložené příspěvky na intence mší svatých. Díky Pánu Bohu, vede se mi nyní lépe po těžké nemoci a mám odjet koncem tohoto měsíce na zotavenou do vlasti. Budete-li mi tedy psáti, račte nyní na Sv. Horu u Příbrami P. M. Jahodovi C.Ss.R.). — Děkuji Vám za Vaši krásnou podobenku, kterou mi posíláte. krajanům za modlitby v mé těžké nemoci; "beatus qui intelligit super egenum et pauperem". Ve své těžké nemoci byl jsem opravdu v ubohém stavu, v prvním měsíci úplně bez vědomí! Pán Bůh se však nade mnou smiloval a popřál mi ještě několik let, abych mohl pracovat pro duše v té Číně. Pozdravte mým jménem všechny šlechetné krajany a dobrodince ve Vašich časopisech. Odporučím se jejich zbožným modlitbám, zvláště po dobu plavby a cesty do drahé vlasti.

Zůstávám Váš vděčně oddaný
J. Zeman, C.M.

Důst. panu Josefu Zemanovi z upřímného srdce blahopřejeme k jeho uzdravení a s námi jistě totéž projevují všichni naši čtenáři a čtenářky, jimž na tomto

místě vroucně děkujeme za vše dobré, jež pro horlivého misionáře, českého apaštola Čiňanů, vykonali. Pán Bůh Vám všem lásku a dobročinnost Vaši odměň zde i jednou na věčnosti!

KANADA.

Do památníku.

Smuten já sedím,
rozbíráám a luštím
smutné i veselé
události zašlých dnů.

Moje srdce zraněné,
má duše tichá, upřímná
tolik, ach, tolik touží
po klidu a vyjasnění.

Rád bych si s tebou
děvčátko promluvil,
bojím se však, bojím,
dalšího od tebe ponížení.

Proto vše nechávám
na vůli Boží,
neb On sám nejlépe
ví o bolech našich.

Zda-li mě patříš
děvčátko milé,
pak s Jeho pomocí
dostat tě musím.

Není-li mi však souzeno

Nemoci měchýře,

btíže při močení, pálení a řezání, časté nucení na moč, hlavně v noci, zvláště u starších lidí, bolesti v zádech, revmatismus zmírňte a odstraníte použitím našich léků.

České Herbarium,
MISHICOT. WISCONSIN

DAR BOŽÍ — ZDRAVÍ

Pijte před spaním zdravotní

Klásterň Čaj

z Karpatských léčivých rostlin.

Přírodní léčení závratě, vysokého tlaku krve, žaludku, ledvin, měchýře, nespavosti, jater, vyrážek a revmatismu. Vrací zdraví stav těla

Cena \$1.00—6 balíčků \$5.00 vyplaceno.

PATRIA TRADING CO.

5192 Broadway Cleveland, Ohio

tebe svou zváti,
ze srdce—přeji ti upřímně
všeho nejlepššího.

By Bůh žehnal tobě
na pozemské zde pouti,
by žehnal ti dvorněšob,
i za hochu chudobného.

Poslední mé přání,
o Bože, k Tobě vznáším,
popřej mi jen klidu,
buď mým vůdcem v světa víru!

Žák čípera. Učitel vypravuje o účincích tepla na hmoty. "Vše se teplem roztahuje," praví učitel. — Pepík: "Prosím, prázdniny taky?"

Rukopis. Učitel: "Tvůj rukopis, Frantíku, je opravdu strašný. Nemůžeš psát trochu čitelněji?" — "Mohu, ale potom by zas bylo znát, že můj pravopis je strašný."

Autobiografie. "Tati, co je to autobiografie?" — "To bude asi nějaký pojízdný biograf na automobilu."

Pravá česká povidla

švestková, ananasová, malinová a meruňková.

(Prune, Pineapple, Raspberry and Apricot Jams.)

Máme tyto ve kvartových sklenicích. Tucet sklenic v krabici, která váží 36 liber za \$4.50, bez dovážky.

**PRO ČESKÉ HOSPODYŇKY
NA VENKOVĚ**

zasíláme po celých Spoj. Státech za ceny mírné.

Jediná česká firma zasílající
povidla a zavařeniny.

Pište si o cenník.

**KORINEK'S BAKERS' SUPPLY
COMPANY,**

4830 W. 25th St. Cicero,
Ryze česká firma.

300 MŠÍ SVATÝCH ROČNĚ

pro členství za živa i po smrti v Mešním Svazu, ve prospěch Afrických Mlad! Jednou pro vždy příspěvek dvacet pět centů (nikdy není třeba obnovovat.)

Také zemědělci mohou býti zapsáni.

ST. PETER CLAVER SODALITY FOR THE AFRICAN MISSIONS
3624 W. Pine Blvd. St. Louis, Mo.

Brainard, Nebr., dne 12. března, 1936.

Oznámení úmrtí a díkůvzdání.

Hlubokým žalem skličeni, oznamujeme všem přátelům a známým, že se Pánu Bohu zalíbilo povolati k Sobě naši drahou a milovanou manželku, starostlivou a dobrou matku, babičku a prababičku,

paní Marii Kobzovou,

jež zaopatřena byvši sv. svátostmi umírajících, v Pánu zesnula dne 7. března ráno, ve stáří 73 let, 8 měsíců a 18 dní, a pohřbena byla z chrámu Páně Nejvyšší Trojice na hřbitov téhož jména, po zádušní mši sv., obětované J. M. ndp. Msgrem a apoštol. protonotářem Al. J. Kleinem, dne 9. března t. r.

V Pánu zesnulá narodila se 24. června 1862. v Sedlci u Náměstí na Moravě. Byla dcerou p. Františka a pí. Marie Polákových. Přistěhovala se do Ameriky r. 1874. a r. 1884. oddána byla s p. Janem V. Kozbou v chrámu Páně ssv. Petra a Pavla v Abie, Nebr. Manželé žili až do r. 1929. na farmě, a pak se odstěhovali do města Brainard, Nebr.

Zemřelá pí. Marie Kobzová oplakávána je svým manželem Janem, četnými dětmi, vnuky, vnučkami a pravnuky. Z pěti synů, jichž jména jsou: Jan, Josef, Adolf, Methoděj a Ivan, zemřel syn Josef. Pět dcer: Marie, Františka, Růžena, Ludmila a Veronika, žije v okrese Butler. Zesnulou babičku oplakává 29 vnuků a vnuček a dva pravnuci.

U příležitosti úmrtí naší drahé manželky, matky, babičky a prababičky vroucně děkujeme J. M. ndp. Msgru Al. J. Kleinovi, apošt. protonotáři a našemu horlivému faráři za zaopatření v Pánu zesnulé sv. svátostmi umírajících, za zbožné modlitby a smuteční obřady v domě smutku, za doprovod zesnulé do chrámu Páně Nejsv. Trojice, za zádušní mši sv. a za tklivou, útěchoplňnou řeč nad její rakví, jakož i za doprovod na svaté pole a smuteční obřady a modlitby nad hrobem.

Díky srdečné ctihodné sestře Symphorose De Notre Dame za řízení chorálního zpěvu při zádušní mši svaté a upřímně děkujeme členkám spolku sv. Ludmily, k němuž v Pánu zesnulá patřila a členům Katol. Dělníka, odvětví sv. Ivana, č. 16. za modlitbu bolestného růžence u rakve v Pánu zesnulé v domě smutku. Též srdečně děkujeme pohrobníku p. Otakarovi Holešovskému za krásné a řádné vypravení pohřbu.

Všem, kdož nemocnou v trapné a bolestné nemoci navštěvovali, jí ulehčit se snažili, jí nápomocni byli, kdož po její smrti nám svou soustrast' vyslovili a na její rakev krásné, živé květiny věnovali, za ni obětiny na mše sv. darovali a ji na poslední cestě do chrámu Páně a na hřbitov doprovodili, voláme z hloubi srdce vděčně: Pán Bůh Vám lásku Vaši stonásobně odplat' zde i jednou na věčnost!

JAN V. KOBZA

a celá rodina a přízeň, truchlící pozůstali.